BUROYA KURDÎ
ya Pêwendî û Agahdariyê

Bultena sêmehî ya agahdariyê - N° 47 Adar 2008 ***www.kurdishbureau.be***
Quai aux Pierres de Taille 11, 1000 Bruxelles Tél. 022198060 Email : kurdishbureau@scarlet.be

XEBATA SÊMHÊ YA BUROYA KURDÎ

Ji Kanûn 2008 heta Sibat 2009

KONFÊRANS

19.01.2009 : Hin agahdarî li ser pirsa xizaniyê (feqîrî)

François Sant'Angelo

François Sant'Angelo, huqûqzan li Navenda ji bo Wekheviya Bextan û Têkoşîna li dijî Nijadparêziyê, kurteya rapporeke nuh a servîsa Têkoşîna li dijî Xizaniyê kir.

Jimarên ku di vê rapporê de hatine bi kar anîn ji vekolîna (ankêt) EU-SILC (European Union – Statistics on Income and Living Conditions), ku di 2006 de hatiye kirin, hatine stendin.

Li Beljîka

14,7% ji xelk, ku ji wan 11,4% li Flandre û 17% li Wallonie, metirsiya (tehlike) xizaniyê ku mezzintir dibe nas dikin. Ango kesekî ku tenê dijî, ku di vê celeba tehlikê de ye, di salê de 10.316,44 €, yan di mehê de 860 €, distîne, û ku malbateke ku ji du kesên mezzin û du zarokan pêk tê di salê de 21.664,52 €, yan di mehê de 1.805 €, distîne.
Ev metirsiya xizaniyê li bal jinan bilindtir e, 15,6% (12,4% li Flandre û 17,8% li Wallonie). Li bal zilaman, ew 13,7% e (10,5% li Flandre û 16,2% li Wallonie).

Li Yekîtiya Ewropî (25 endam di 2006 de) (jimarên giloverkirî)

Almanya 13%, Otrîş (Nêmsa) 13%, Beljîka 15%, Bulgaristan 14%, Qibris 16%, Danemark 12%, Ispanya 20%, Estonya 18%, Finlanda 13%, Fransa 13%, Yûnanistan 21%, Hongarya 16%, Îrlanda 18%, Îtalya 20%, Lettonya 23%, Lîtuanya 20%, Luksamburg 14%, Malta 14%, Hollanda 10%, Polonya 19%, Portugal 18%, Komara Têkî 10%, Rûmanya 19%, Brîtanya 19%, Slovakya 12%, Slovênya 12%, Swêd 12%.

Pêşniyarên çareyan

Rappor pêşniyarên cihê ji bo rakirina metirsiya xizaniyê dike : dabînkirina (te'mînkirin) hatineke (mûçe, meaş) ku dihêle ku mirov karibe projeyên jiyanê çêke, piştgirîkirina malbatên ku di tengasiyê de ne, parastin û alîkariya cuhanan, ramyara (siyaset) a xaniyan ...

20.02.2009 : Li dilê Rojhilata Navîn, Kurdistan di navbera Îran, Iraq, Tirkiye û Sûriyê de çirriyayî

Pervîn cemîl

Pervîn Cemîl, seroka Buroya Kurdî, ji aliyê Centre de Culture Européenne (Navenda Çanda Ewropî) hat vexwendin ji bo ku li ser pirsa kurdî bipeyive. Ev navend rêxistineke navneteweyî ku ji aliyê UNESCO hatiye nas kirin e. Konferans li Kommisyona Ewropî, Nimînendetiya Beljîka, di çarçeva rojeke bi navê „L'Europe et les conflits persistants du Proche-Orient" (Ewropa û nakokiyên dirêj li Rojhilata Navîn) (Kurd û Filistînî) de, bû.

Di destpêkê de, Banû Marine Imberechts, birêvebira bernameyan, konfêransker pêşkêş kirin. Piştre Mîrza Stephan Kraus, ji Birêvebiriya Giştî ya Siyasetên Derve ya Parlementa Ewropî, pêşgotinek kir û tê de li ser girêdanên di navbera Ewropa û Rojhilata Navîn de peyivî.

Pervîn Cemîl kurteya dîroka Kurdistanê ji demên kevnar (10.000 – 4.000 sal Berê Zayîna Îsa) heta îro kir :

Rih (esl), ax, gelhe, ziman, ol, jina kurd, dîroka imperatoriya medî (ji sedsala 7mîn heta nîvê sedsala 6mîn B.Z.); mîriyên kurdî li Çaxên Navîn, li bin her sê imperatoriyên misilman, erebî, farisî û osmanî. Piştre, ji sedsala 16mîn heta ya 19mîn, perçekirina Kurdistanê di nav du beşan de ji aliyê her du imperatoriyên misilman ên nehez, a faris a şîî û osmanî ya sunnî; qelsbûna mîriyên kurdî ku ji encama wê nêzîkî 50 serhildanên kurdî li her derê Kurdistanê çêbûn; di dema Şerrê Cihanê yê 1mîn de, perçekirina Kurdistanê di nav çar beşan de ji aliyê Ingilîz û Fransiyan, piştî Lihevkirina Sykes-Picot di 1916 de; Peymana Sèvres a Civaka Neteweyan (Société des Nations) (UN'a îro) di 1920 de, ku mafê serxwebûnê da bitenê beşek ji Kurdistana Tirkiyê; nepejirandina (red) Ata-Türk û Ingilîzên ku pêtrol li Kurdistana Iraqê dît; Peymana Lausanne ya heman Civaka Neteweyan di 1923 de, ku biryara Peymana Sèvres rakir; têkoşîna gelê kurd heta îro li her perçeyeke Kurdistanê bi awakî cihê; rewşa îro li Kurdistana Iraqê; Kurdên Yekîtiya Sovyêtî ya Berê; Kurdên Ewropa; her sê sembolên ku bi awakî xwezayî (tabîî, bê emrê dewletekê) ji aliyê hemî Kurdan li cihanê hatine pejirandin : ala kurdî, sirûda neteweyî „Ey Reqîb", û Newroz; nêrîn li pêşerojê.

FÎLMEKE KURDÎ

15.02.2009 : Nan

Fîlma „Nan", ya fîlmçêkerê kurd Sehîm Umer, bi amadebûna wî li Buroya Kurdî hat nîşan dan. Vê fîlma ku babeta wê li ser mercên (şart) giran ên penaberên illêgal li Ewropa ye di Kanûn 2008 de Xelata 1mîn a Fêstivala Navneteweyî ya Fîlmên Kurt li bajarê Leuvenê (Louvain), li Beljîka, stend (60.000 €). Piştî nîşandana fîlmê, giftûbêjeke gelek balkêş çêbû.

Fîlmê ev xelat ji bo sê sedeman stend : ew bêalî (impartial) ye, sênaryoya wê baş de û „aktuêl" e.

Fîlmçêker Sehîm Umer ji Kurdistana Iraqê ye û li dawiya 2001 hat Beljîka. Wî sînema li Dibistana Bilind Sint-Lukas, li Bruksêlê, xwend û li Beljîka nêzîkî 12 fîlm çêkirin. Ên girîngtirîn ev in :

- 2004 : Biryara dawî
- 2005-2006 : Ava reş. Xelata Baştirîn Fîlm li Fêstivala Fîlma Kurdî li Ostralya stend.
- 2007 : Face to face (Rû bi rû)
- 2008 : Nan

NÛÇE JI KURDISTANÊ Ji Kanûn 2008 heta Sibat 2009

KURDISTANA TIRKIYÊ

BOMBEKIRINA KURDISTANA IRAQÊ

Di 01 Kanûn 2008 de, firokeyên leşkerî yên tirkî gundên Hêtût, Kare, Bîbo, Kokerî û Geliyê Kotikê, yên navçeya Nêrwe-Rêkan, û yên Sêrê, Zêwe û Reşave, yên navçeya Nihêlê, parêzgeha Duhokê, li Kurdistana Iraqê, bombe kirin. Tukes ne mir, lê gelek zararên maddî bûn.
(peyamner.com, 01.12.2008)

Di 05 Kanûn de, firoke li ser gundên Kunîze, Pirdeşal, Zargelî, Bukrîska, Lêwje û Ênzewendê firriyan û gundê Îndîzê, li Çiyayê Qendîlê, bombe kir.
(avestakurd.net, 05.12.2008)

Di 16 û 17 Kanûn de, gundên navçeya Binare, li Çiyayê Qendîlê, hatin bombe kirin. Rûniştevanên wan reviyan.
(peyamner.com, 16 û 17.12.2008; Hürriyet, 17.12.2008)

Di 27 Kanûn de, gundên Sîndya û Nêrweya Jûrî, yên navçeyên Nêrwe û Rêkanê, qezayê Amedî, hatin bombe kirin. Bi ser de jî, 36 gundên navçeyên Sêdekan, Dêralûk û Soranê bi 6 firokeyên leşkerî yên tirkî hatin bombe kirin. Ji derveyî zararên mezzin, du kes bi giranî birîndar bûn û 3 jî hunda bûn.
(netkurd.com, avestakurd.net, azady.nl, 27.12.2008; rizgari.org, 27 û 29.12.2008)

Di 05 Çile 2009 de, firokeyên tirkî bi xurtî gundên Gelî Berdan, Boklîsan, Serî Cengî, Serî Qelatî Baleyan, Kurtek, Dole Koke û Qelatokan, yên Çiyayê Qendîlê, bombe kirin. 2 kes hatin birîndar kirin, 21 xanî hatin têk dan (xerab kirin) û 2 dibistan û navendeke saxiyê gelek zarar dîtin.
(peyamner.com, 06.01.2009)

Di 12 û 13 Çile de, bombekirina navçeya Zabê, li nêzîkî Çiyayê Reş û gundên Ermûş û Dayla, li navçeya Xarkurkê.
(netkurd.com, 13.01.2009)

Di 04 û 05 Sibat 2009 de, Tirkiyê ji nuh de dest bi bombekirina navçeyên sînorî yên Kurdistana Iraqê, li nêzîkî çiyayê Qendîlê, kir. Gelek zararên maddî bûn.
(peyamner.com, 05.02.2009)

Di 12 Sibat de, firokeyên leşkerî yên tirkî navçeya sînorî ya Xarkurkê bombe kir.
(serwext.com, 13.02.2009)

FIROKEYÊN TIRKÎ Û ÎRANÎ BI HEV RE KURDISTANA IRAQÊ BOMBE DIKIN

Di 07 Çile 2009 de, firokeyên leşkerî yên tirkî katjmêrek (saetek) qezayê Sengasarê bombe kir, û tavil piştre, leşkerê îranî dest bi bombekirina heman (eynî) navçê kir.
aknews.com, 08.01;2009)

Di 04 Sibat de, du firokeyên leşkerî navçeyên Xarkurk û Elmûşê, qezayê Sîdekanê, bombe kirin. Di heman demê de, topxaneya îranî ev navçe bombe kirin.
(netkurd.com, 04.02.2009)

DEH SAL ZÎNDAN Û XWESTINA 45 SALAN JI LEYLA ZANA RE !

Leyla Zana

Di 04 Kanûn 2008 de, Dadgeha Cezayê Giran a Diyarbekirê Leyla Zana, parlementereke kevn, bi 10 sal zîndan, ji bo *“propaganda ji bo rêxistineke têrrorîst”*, ji sedema axaftinên wê li civîn û xwepêşandanên cihê, tawanbar kir.

Bi ser de jî, Dadgehê Banû Zana ji mafê kirina siyasetê û xwepêşkêşkirina hilbijartinan, li gora bend 53/1 a vê zagonê, bêpar (mehrûm) kir.
(netkurd.com, avestakurd.net, rizgari.org, peyamner.com, azady.nl, 04.12.2008; Hürriyet, Milliyet, 05.12.2008)

Lê dozkarê (prokuror) vê Dadgehê ev ceza kêm dît û cezayekî din ên 45 salan, ji bo 9 axaftinên ku propaganda rêxistineke terrorist kir, xwest. Li gora wî, her axaftinek hêjayî 5 sal zîndan e !
(Hürriyet, netkurd.com, amidakurd.com, 02.01.2008; aknews.com, 03.01.2008)

Banû Zana ji zû de 10 sal li zîndanê ma bû û Xelata Saxarov a Parlementa Ewropî stendi bû. Zilamê wê, Mihdî Zana, şaredarê kevn ê Diyarbekirê, ji darba leşkerî ya 12 Îlon 1980 li Tiriyê de salên dirêj li zîndanê derbas kiri bûn û bi hovî hati bû êşkence kirin.
(Buroya Kurdî)

KARTÊN PÎROZKIRINÊ BI KURDÎ

Di 05 Kanûn 2008 de, bi hinceta (munasebet) cêjna misilman a qurbanê, parlementerên kurd ên partiya DTPê, Hasip Kaplan û Cevahir Bayındır, ji serokê Tirkiyê û serokê leşkerê tirkî re kartên pîroziyê bi tirkî û kurdî şandin.

DTPê kartên weha ji serokê partiya faşîst, MHP, û yê partiya sosyal-dêmokrat, CHPê, re jî şandin.
(Milliyet, avestakurd.net, rizgari.org, 06.12.2008)

ŞANDEKE EWROPÎ LI KURDISTANÊ

Di 06 Kanûn 2008 de, şandeke ewropî, ku ji sekretera 2mîn a balyozxana (sefaretxane) Ingilterê li Tirkiyê, Philippa Saunders; sekretera 1mîn a balyozxana Almanya, Katin Buchholz, û danişmendê (muşawir) balyozxana Danimarka, Soren Jacobsen, pêk hati bû çû seredana Geverê, li Kurdistana Tirkiyê.

Şande rastî şaredar Salih Yıldız, ji partiya kurdî DTPê; serokê şaxa Geverê ya heman (eynî) partiyê, Vahit Şahinoğlu, û komeke cuhanan hat.

Ev seredan piştî yên Diyarbekir, Colemêrg û Şirnexê bû. Amanca wê ji nêzîk de şopandina pirsên vê navçeyê, ji aliyê aborî, mafên mirov û pirsa kurdî, bû. Li dawiyê, Mîrza Jacopsen, bi navê şandê, ji çapemeniyê re got ku divê ku DTP xwe ji PKKê dûr bixe.
(rizgari.org, 06.12.2008)

BERPIRSIYARÊ PKKê LI ALMANYA LI ZÎNDANÊ YE

Di 09 Kanûn 2008 de, berpirsiyarê PKKê li Almanya, Muzaffer Ayata, ji aliyê Dadgeha Bilind a Frankfurtê bi 3 sal û 6 meh zîndan hat tawanbar kirin.

Ew di 11 Tîrmeh 2006 de, ji bo bikaranîna tundiyê (şiddet), stendina pere bi zorê û endambûna rêxistineke terrorist, hat ragirtin. Ji berê jî, wî li Tirkiyê salên dirêj

li zîndanê derbas kiri bûn, û piştî azadkirina wî, ew çû bû Almanya.
(avestakurd.net, 10.12.2008)

ŞANDEKE DTPê LI KURDISTANA IRAQÊ

Di 11 Kanûn 2008 de, şandeke partiya ku bi awakî ne fermî kurdî ye, DTP (nêzîkî PKKê), çû Kurdistana Iraqê.

Bi serokatiya Ahmet Türk, serokê vê partiyê û serokê koma wê li parlementa tirkî, şande rastî jimarke mezzin ji berpirsiyarên ramyarî (siyasî) yên Kurdistana Iraqê hat : Serok Mesûd Berzanî, serokwezîr Nêçîrvan Berzanî, wezîrê hundir Kerîm Sincarî … Piştre, ew çû Suleymaniyê û tê de rastî serokê Iraqê, Celal Talabanî, hat.
(netkurd.com, avestakurd.net, 13 û 14.12.2008; azady.nl, 13.12.2008; Milliyet, nefel.com, peyamner.com, 14.12.2008)

KURDEKÎ ÎRANÊ DIBE SEROKÊ KONGRA NETEWEYÎ YA KURDÎ "KNK"

Di 13 Kanûn 2008 de, Kongra Neteweyî ya Kurdî "KNK", ku li Bruksêlê ye, kongra xwe ya 9mîn kir û tê de Tahir Kemalîzade, Kurdekî Îranê, weka serok hilbijart. Ev cara yekemîn e ku serokekî KNK ji Kurdistana Îranê ye.
(avestakurd.net, 14.12.2008)

Kemalîzade endamê PJAK, şaxa îranî ya PKKê, ye.
(Buroya Kurdî)

DADGEHA EWROPÎ YA MAFÊN MIROV TIRKIYE TAWANBAR DIKE

Du weqfên ermenî

Di Kanûn 2008 de, Dadgeha Ewropî ya Mafên Mirov, ku li Strasburgê ye, Tirkiye bi vegerandina hebûnên du weqfên ermenî di nav sê mehan de û bi 600.000 € qerebûkirina (tawîzkirin) wan tawanbar kir.
Di 2002 de, Weqfa Nexweşxana Ermenî ya Pirgitchê, û di 2003 de Weqfa Goristan û Dibistana Dêra Ermenî ya Samatya Surpê, dozek li bal vê Dadgehê li dijî Tirkiyê vekiri bû û ew bi stendina hebûnên wan tawanber kiri bû.
Dadgeha Ewropî Tirkiye bi pelixandina bend 1 a Lihevkirina Ewropî ya Mafên Mirov, ya li ser mafê malxweyiyê, tawanbar kir.
(rizgari.org, 16.12.2008)

Cuhanekî Kurd

Di 20 Çile 2009 de, Dadgehê Tirkiye bi dayîna 45.000 € ji Oktay Güvenç re, cuhanekî kurd ê 28 salî û ku li Beljîka ji 2002 de, weka penaberekî ramyarî (siyasî) dijî, tawanbar kir.
Dema ku Güvenç 15 salî bû, pênc salan li zîndaneke kesên mezzin hati bû girtin û wî got ku ew tê de hat êşkence kirin. Ji van êşkencan jî şokên êlêktrîk. Ev yek psîkolojiya wî ewqas têk da bû (xerab kiri bû) ku wî sê caran tecrube kiri bû ku xwe bikuje. Bi gûmankirina ku ew endamê PKK bû, di Îlon 1995 de hat birin dadgeha ewlehiya Istanbûlê û bi destdayîna yekbûna axa welat hati bû tawanbar kirin. Wê gavê, ev tawan bi îdamê dihat ceza kirin.
(peyamner.com, Metro, 21.01.2009)

ŞANDEYA HAK-PARÊ LI KURDISTANA IRAQÊ

Di 18 Kanûn 2008 de, şandeke partiya ku bi awakî ne fermî kurdî ye, HAK-PAR, bi serokatiya Bayram Bozyel, serokê nuh ê vê partiyê, çû Kurdistana Iraqê û tê de rastî berpirsiyarên ramyarî yên kurd, Mesûd Berzanî, Nêçîrvan Berzanî …., hat.

PARLEMENTEREKÎ KURD JI SEDEMA NIJADKUJIYA ERMENÎ TÊ ÊRÎŞ KIRIN

Di 21 Kanûn 2008 de, di civîneke parlementerî de, parlementerê kurd ê Sêrtê, ji partiya DTPê, Soman Özçelik, li ser nijadkujiya ermenî ku ji aliyê dewleta tirkî di 1915 de hati bû kirin peyivî û got ku Ermenî û Kurd hatin qir kirin. Parlementerên partiya tirkî ya desthilatê, AKP, êrîşî wî kir û hogirên Özçelik diviya bûn ku bikevin navbera wan.
(avestakurd.net, 22.12.2008)

RAPPORA TESEVÊ LI SER PIRSA KURDÎ

Di 23 Kanûn 2008 de, Weqfa Lêgerînên Civakî û Aborî li Tirkiyê, TESEV, rapporeke bi navê « Nexşa rê li ser çarekirina pirsa kurdî » weşand.

Di konfêranseke çapemeniyê de, serokê TESEVê, Can Paker, got ku divê ku pirsa kurdî bi awakî dêmokratîk û aşîtîxwaz bê çare kirin, ku rihên wê ji berê avabûna Komara Tirkiyê hene û ku ew bi PKKê re ne dest pê kiriye û ne jî ewê pê re biqede.

Rappor ji hukûmeta tirkî re avêtina gavên nêrbarî (konkrêt) di warên sazendeyî, çandî, ramyarî, civakî û aborî de pêşniyar dike.

(Rappora TESEVê, Milliyet, nefel.com, rizgari.org, aknews.com, 24.12.2008)

BERPIRSIYARÊN PARTIYA HAK-PARÊ TÊN RAGIRTIN

Di 25 Kanûn 2008 de, partiya HAK-PARê li herderê Kurdistana Tirkiyê daxuyaniyeke bi navê « Em hesabên canên xwe dixwazin » belav kir.

Li Agirî, polîs ket navberê û serokê şaxa Agirî yê vê partiyê, Mehmet Yüce, û çend berpirsiyarên wê yên din, Zeynel Çiftçi, Ismail Çiftçi û Rasul Kızıldağ, bin çav kirin.

(netkurd.com, 25.12.2008 ; rizgari.org, 26.12.2008)

PEVÇÛN LI PARLEMENTA TIRKÎ JI SEDEMA TÊLÊVÎZYONEKE KURDÎ

Di 26 Kanûn 2008 de, di civîneke parlementerî de, parlementerên partiya faşîst a tirkî, MHP, ji hukûmeta tirkî xwest ku destûr nede têlêvîzyona fermî TRT ku bi zimanê kurdî weşanan bike. Parlementerên partiya tirkî ya desthilatê, AKP, û yên partiya kurdî, DTP, bersîva wan da û pevçûnek çêbû ! Parlementerê kurd Hasip Kaplan di mîkrofonê de got ku ewê di van rojan de biçe TRTê û tê de helbestan bixwîne û stranan bi kurdî bistirê !

Di 01 Çile 2009 de, ewê TRT 6 bi kurdî û piştre bi zimanên din ên hindikayiyan weşanan bike.

(avestakurd.net, 27.12.2008)

VEBÛNÊN NUH LI TIRKIYÊ :

1- TÊLÊVÎZYONEKE KURDÎ : TRT 6

Di 01 Çile 2009 de, kanaleke nuh a têlêvîzyona fermî ya tirkî, TRT 6, dest bi weşanên bi zimanê kurdî, 24 kajmêran, kir ! Rojeke berê, di weşanên “test” de, serokwezîrê tirk, Recep Tayyıp Erdoğan, jê re peyameke bi kurdî « TRT 6 bi xêr bê » û « Sersala we pîroz be » şand !

Nîv-katjmêrek berê destpêkirina bernamê, vekirina vê kanalê bû û tê de çend wezîr û kesahiyên (şexsiyet) tirk peyivîn. Piştre, her du stranbêjên jin ên kurd, Nilüfer Akbal û Rojîn, bernama şevê pêşkêş kir û stranên xwe stiran.

Bername bi nîşandana sirûda neteweyî û ala tirkî, fotoyên Ata -Türk û peyama serokwezîr bi kurdî dest pê kir. Piştre, naveroka şevê çandî bû, ji bo ku ew kanaleke çandî ye.

Serokê tirk, Abdullah Gül, dilxweşiya xwe ji vê kanalê ravekir û got ku hêviya wî heye ku çandên cihê bi hev re baş bijîn. Hemî çapemeniya tirkî ev nûçe weşand.

Gelek Kurd, hin parlementerên DTPê jî tê de, bi baldarî ji vê înîsyatîvê razî ne û dibêjin ku ew dereng bûye, lê ku encama têkoşîna dirêj a gelê kurd e. Lê berpirsiyarên PKKê di daxuyaniyekê de ew şermezar (mahkûm) kir û got ku hemî Kurdên ku ewê di vê kanalê de kar bikin « xayin » in. Serokê PKKê, Abdullah Öcalan, jî ji zîndanê ji parêzerên xwe re got ku Amerîka ev kanal li ser serokwezîrê tirk farz kiriye û ku *« ew dixwazin Kurdên xwe biafirînin »*.

Serokê partiya tirkî ya sosyal-dêmokrat û atatürkçî CHP, Deniz Baykal, li dijî vê kanalê derket û got ku *« hûn nikarin perê 70 milyon kesan ji bo komeke êtnîkî xerc bikin. Sibê, ewê Ereb, Çerkez û wekî din jî têlêvîzyonekê bixwazin »*.

Eger em werin serokê partiya faşîst a tirkî MHP, Devlet Bahçeli, wî di civîneke partiya xwe de got ku TRT 6 li ser daxwaziya Yekîtiya Ewropa û PKKê hat

vekirin. Û wî got jî ku vê hukûmetê xiyaneta bingehên dewleta neteweyî kir, ku di nêzik de ewê 36 êtniyên din heman (eynî) daxwaziyan bikin.
(Hemî çapemeniya kurdî û tirkî, Al-Hayat, 31.12.2008 ; 01, 02, 03, 04, 05 û 06.01.2009)

2- HÎNKIRINA ZIMAN Û WÊJEYA KURDÎ LI ZANÎNGEHAN

Di 01 Çile 2009 de, di merasîma vekirina kanala têlêvîzyona kurdî TRT 6 de, serokê Encumena Hînkirina Bilind YÖK, Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan, da zanîn ku amadekirinên ji bo hînkirina ziman û wêjeya (edebiyat) kurdî li zanîngehên Tirkiyê dibin.
(Milliyet, netkurd.com, rizgari.org, peyamner.com, serwext.com, azady.nl, 02.01.2008)

Di 01 Sibat 2009 de, dêkanê zanîngeha Bilgi li Stembolê, Aydın Çubuk, da zanîn ku ewê fêrên kurdî bên xistin nav bernameya zanîngehê. Ev cara yekemîn e ku zanîngeheke tirkî danezanên weha dike.
(avestakurd.net, 02.02.2009)

3- DESTÛR JI GIRTIYAN RE KU BI KURDÎ TÊLÊFON BIKIN

Piştî vekirina kanala têlêvîzyona bi kurdî, wezîrê tirk ê dadiyê (adalet), Ali Şahin, da zanîn ku ji nuha û pê ve ewê girtî karibin ji malbatên xwe re bi kurdî têlêfon bikin !
(rizgari.org, peyamner.com, 04.01.2009 ; avestakurd.net, 05.01.2009)

Aşkere ye ku vekirina kanala têlêvîzyona bi kurdî (TRT 6) û danezanên fermî (resmî) ku şaxên zimanê kurdî li zanîngehan bên vikirin û ku ji zîndan bi kurdî bê peyivîn encama têkoşîna dirêj a gelê kurd ji bo mafên xwe ye, lê ku du sedemên (sebeb) din ên bingenî jî hene : karkirina hilbijartinên şaredariyî di Adar 2009 de, ji bo ku piraniya şaredariyên (belediye) Kurdistana Tirkiyê ji aliyê şaredarên partiya kurdî DTPê tên bi rê ve birin, û razîkirina Yekîtiya Ewropa. Eva dawîn bi rêkûpêk (awakî muntazam) fişaran (tazyîq) li ser berpirsiyarên tirk dike, ji bo ku ew di bicîanîna rêformên ku ji salan de soz didin de bilezînin. Tiştê balkêş jî ew e ku leşkerê tirkî li hemberî van guhertinan bêdeng e !
(Buroya Kurdî)

4- ÇERKEZ Û LAZ JÎ TÊLÊVÎZYONEKÊ DIXWAZIN

Di 05 Çile 2009 de, piştî vekirina têlêvîzyona bi kurdî (TRT 6), şandeke Fêdêrasyona Qafqasya çû saraya serokatiyê û daxwaziyên xwe yên çandî pêşkêşî serokkomarê tirk Abdullah Gül kirin.
Şande ji serokê Fêdêrasyonê Cihan Candemir, cîgirê serok Prof. Dr. Erol Taymaz, sekreterê giştî Rahmi Aksu û koordinatorê giştî Cumhur Bal pêk hati bû. Wê destûra seredana Abxazya (li Gurcistanê), hînkirina ziman û wêjeya çerkezî li zanîngehan û weşandina bi zimanên çerkezî (Adıgeci û Abaza) li têlêvîzyona TRTê xwestin.
(rizgari.org, 06.01.2009 ; azady.nl, 08.01.2009)

Di 16 Çile de, şandeke Rêxistina Çandî ya Lazî çû bal birêvebiriya kanala TRT 6 li Enqerê û têlêvîzyoneke bi zimanê lazî xwest.
(nefel.com, rizgari.org, 17.01.2009)

5- NETEWAHIYA TIRKÎ JI HELBESTVAN NAZIM HIKMET RE TÊ DAYÎN

Di 05 Çile 2009 de, encumena tirkî ya wezîran biryar stend ku netewahiya (cinsiyyet, vatandaşlık) tirkî ji helbestvanê navdar Nazim Hikmet re bê dayîn û ku ew li Tirkiyê bê gor kirin.
Nazim Hikmet, helbestvanekî kommunîst, di 1902 de li Selanikê, li Yûnanistanê, bû bû. Ji sedema helbestên xwe yên şoreşger, ew hati bû girtin û piştre ji Tirkiyê qewirandin. Di 1951 de, netewahiya wî ya tirkî jê hati bû stendin. Ew li sirgûnê, li Mosko, di 1963 de mir.
(Hürriyet, Milliyet, avestakurd.net, netkurd.com, peyamner.com, 06.01.2009)

Di 18 Çile 2009 de, di vekirina rojên Çalakiyên Çandî û Hunerî yên Diyarbekirê de, parêzgarê (walî) vê parêzgehê, Huseyin Avni Mutlu, û dozkarê komarê (procureur) yê Diyarbekirê, Durdu Kavak, ku her du jî Tirk in, beşdar bûn konsêreke kurdî, guhdariya her du stranbêjên kurd, Berdan Mardînî û Funda Arar, kir û piştre bi kurdî stira û dîlanên kurdî kirin ! ! Funda Arar stranên stranbêjê kurd Ahmet Kaya, ku li Fransa, li sirgûnê mir û ku stranên wî li Tirkiyê qedexe ne, stiran. Hin stranên qedexe yên stranbêjê navdar Şivan jî hatin stiran.

Ev rojên Çalakiyan ji aliyê parêzgeha Diyarbekirê hatin pêk anîn û ewê 6 mehan bajon. Şeva vekirinê li eywana werzişê (spor) ya zanîngeha Diclê, bi beşdarbûna 3.000 kesan, bû.
(netkurd.com, 19.01.2009, Milliyet, rizgari.org, 20.01.2009)

LÊGERÎNEKE AMERÎKÎ : LI TIRKIYÊ JI 15 MILYON BÊTIR KURD HENE

Di Kanûn 2008 de, navenda lêgerînên amerîkî, United States Center for World Mission (USCWM), ku lêkolînan li ser ol, rihên êtnîkî û zimanan li cihanê dike, lêgerînek li ser Tirkiyê jî weşand.

Li gora Navendê, jimara giştî ya gelheyê li Tirkiyê 74.398.700 e. Ya Kurdên Tirkiyê 15.426.000, e. Ji wan 1.313.000 bi zaravê zaza dipeyivin (ên mayîn bi kurmancî, ku ji aliyê 65% ji Kurdên 4 perçeyên Kurdistanê tê bi kar anîn dipeyivin). 5.902.000 Kurd tirkî nizanin.

Eger em werin gelheyên din ên ne tirkî, 1.800.000 Ereb, 910.000 Çerkez, 620.000 Faris, 540.000 Azerî, 410.000 Gagavuz, 331.000 Pomak, 328.000 Bulgar, 151.000 Laz, 76.000 Ermenî, 28.000 Asûrî, 14.000 Yûnan û 13.000 Cihû hene.
(netkurd.com, rizgari.org, 02.01.2009)

DÛMAHÎKA DOZA ERGENEKONÊ

Ragirtinên nuh, stendina çekan, gorên hevrayî

Di 07 Çile 2009 de, polîsê tirkî ji 35 kes bêtir, ku ji wan mamosteyên zanîngehan, berpirsiyarên dadiyê (adalet) û efserên (zabit) xanenişîn (teqa'ud), ragirtin. Ev yek di çarçeva doza rêxistina faşîst a sirrî ERGENEKON, ku dixwest ku li Tirkiyê darbeyeke leşkerî bike (li bulten N° 45 binêre), de. Ciyekî veşartina çekkan jî hat dîtin.
Ragirtin di heman demê de li 6 parêzgehan, ku ji wan Ankara û Istanbul, bi fermana dadgeha Istanbulê, bûn. Di heman (eynî) rojê de, ciyekî veşartina çekkan, piştî dîtina nexşeyekê (plan, xarite) li bal yek ji kesên ragirtî, Ibrahim Şahin, polîsekî kevn, li Ankara ji aliyê polîs hat dîtin. Bi ser de jî, 9 tabanca li bal wî hatin dîtin.
Ev cara siyemîn e ku kes di çarçeva doza navdar a Ergenekonê tên ragirtin. Cara pêşîn 86 kes û ya 2mîn 30 kes, ku ji wan efserên xanenişîn, rojnamevan û merivên ramyarî (siyasî), hatin ragirtin.
(Çapemeniya tirkî û kurdî, 07, 08 û 10.01.2009)

Berpirsiyarên komên ramyarî li Parlementa Ewropî, weka Hannes Swoboda, cîgirê serokê koma sosyalîst ; Graham Watson, serokê koma lîbêral, û serokê şanda Parlementa Ewropî-Tirkiyê, Joost Lagendijk, dilxweşiya xwe ji bo van ragirtinan nîşan da.
(serwext.com, 09.01.2009)

Di 14 Çile de, serleşkerê kevn ê tirk, Levent Ersöz, li Ankara hat ragirtin. Ew reviya bû Ukranya û bi pasaporteke sexte, bi navê Mehmet O. Güçlü, vegeriya bû Tirkiyê.
Ersöz endamê JITEMê (polîsê dizzî yê tirkî yê antî-têrrorê) bû. Di dema karê xwe li Kurdistanê de, wî bi hezaran Kurd da bûn kuştin û tirseke mezzin li navçeyê belav kiri bû.
(serwext.com, 15.01.2009)

Cardin di 14 Çile de, cardin çek li Istanbul û Ankara hatin dîtin : rokêteke dijî firokeyan, bi hezaran berr (gulle) û bi sedan bombeyên dest.
(netkurd.com, 15.01.2009)

Di 16 Çile de, parlementerê kurd ê DTPê, Selahattin Demirtaş, li parlementa tirkî da zanîn ku li goristana Şirnexê « gorên bênav » hene, ku tê de ji 200 laşên kesên hundabûyî, kuştî û ji aliyê hêzên tarî gorkirî bêtir hene.
(netkurd.com, rizgari.org, 16.01.2009)

Di 18 Çile de, serokê berê yê JITEMê, Abdulkerim Kırca, li mala xwe kuştî hat dîtin. Mêdyayên tirkî dibêjin ku wî xwe bi dabançeyekê kuştiye. Di salên 1990 de, wî jimareke mezzin ji Kurdan dabû kuştin.
(Çapemeniya tirkî û kurdî, 19.01.2009)

Di 22 Çile de, li 13 bajaran, 26 polîs, efser (zabit), rojnamevan, ramyar (siyasetvan) û sendîkacî bi fermana dozkarê doza Ergenekonê hatin ragirtin. Ji van kesan, serokê sendîka madenan (métallurgie) TURKIŞ, xwediyê kanala têlêvîzyona AVRASYA, Mustafa Özabek û berpirsiyarê Eniya Tirkmenan, partiyeke tirkî li Kurdistana Iraqê, Savaş Avcı.
(Hürriyet, netkurd.com, rizgari.org, peyamner.com, serwext.com, 22.01.2009)

Di 27 Çile de, polîs da zanîn ku generalekî din ê xanenişîn (teqa'ud) ê 79 salî, Şinasi Yaycı, li mala xwe xwe kuşt.
(avestakurd.net, 28.01.2009)

Cardin di 27 Çile de, çekkên din li taxa Batıkent, li Ankara, hatin dîtin : 20 bombe, 15 pakêt berrên (gulle) M-16 … Li taxeke din a Ankara, Ergazi, 461 berrên mîtralyozan û li Istanbulê 800 berrên M-16 hatin dîtin.
(serwext.com, 28.01.2009)

Di 06 Sibat de, 33 bombe li bin malekê li Şemrexê, parêzgeha Mêrdînê, hatin dîtin. Vekolîn (ankêt) nîşan da ku ew yên xwediyê berê yê vê malê, endamekî partiya islamî Hizbullah, ku îro li zîndanê ye, bûn.
(netkurd.com, 06.02.2009)

Di 12 Sibat de, sê laş li nêzîkî gundê Baxcilarê, qezayê Qulpê, li parêzgeha Diyarbekirê, hatin dîtin. Têstên DNA nîşan da ku ew yên Ali, Ekrem û Ramazan Bulut, ku di 1994 de ji aliyê endamên kommandoyekî tirkî hati bûn ragirtin û piştre hunda bûn, in.
(netkurd.com, 12.02.2009)

GIFTÛBÊJKEREKÎ NUH Ê TIRK LI BAL YEKÎTIYA EWROPÎ

Di 08 Çile 2009 de, balyoza Komara Çêkî li bal Yekîtiya Ewropî da zanîn ku Yekîtiya Ewropî bi nîşankirina (tayîn) ji aliyê Tirkiyê Egemen Bağış weka giftûbêjker dilxweş e (Komara Çêkî serokatiya Yekîtiya Ewropî ji Çile 2009 de ji bo 6 mehan dabîn « te'mîn » dike).

Ji Gulan 2005 de, wezîrê tirk ê karên derve, Ali Babacan, vî karî dikir. Yekîtiya Ewropî dibîne ku baştir e ku kesek ji bo vî karî tenê bê nîşan kirin. Mîrza Bağış di 08 Çile de weka cîgirê serokê partiya desthilatê, AKPê, jî hat nîşan kirin.

Mîrza Bağış 38 salî ye, li Amerîka xwendiye, parlementerê Istanbulê û danişmendê (muşawir) serokwezîrê tirk ji bo pêwendiyên derve bû. Ewê ji nuha û şûn de beşdar bibe civînên encumena wezîran.
(peyamner.com, 09 û 10.01.2009 ; Milliyet, 12.01.2009)

TIRKIYE BOMBEYÊN QEDEXE LI KURDISTANA IRAQÊ BI KAR TÎNE

Di 08 Çile 2009 de, wezîrê hawîrdorê yê Kurdistana Iraqê, Dara Muhammed Emîn, da zanîn ku Tirkiye bombeyên qedexe, yên ku perçe dibin û bi fosfor, di dema bombekirina navçeya sînorî ya Kurdistana Iraqê de, bi kar tîne. Û wî got ku wezareta wî rapporên cihê li ser vê babetê amade kirine.
(aknews.com, 08.01.2009)

Di 09 Çile de, nimînendeyê hukûmeta Kurdistana Iraqê li bal UNê (Rêxistina Neteweyên Yekbûyî), Dîndar Zîbarî, da zanîn ku bombekirinên Tirkiyê, bi hinceta lidûketina PKKê, zararê tînin sîvîlan û got ku par UNê ew şermezar kiri bûn. Û wî bi ser de jî got ku rêxistinên mirovî yên UNê alîkariya kesên ku ji van bombekirinana direvin dikin û bi rêkûpêk (bi awakî muntazam) rapporan ji New York û hukûmeta navendî ya Bexdadê re dişînin.
(rizgari.org, Hürriyet, 10.01.2009)

RAPPOREK LI SER MAFÊN MIROV LI KURDISTANÊ

Di 12 Çile 2009 de, şaxa Diyarbekirê ya Rêxistina Mafên Mirov li Tirkiyê, IHD, konfêranseke çapemeniyê li avahiya xwe, li ser pelixandina mafên mirov li Kurdistana Tirkiyê di 2008 de, pêk anî.
Serokê vê rêxistinê, Muharrem Erbey, got ku li gora 2007 pelixandinên mafên mirov di 2008 de li Kurdistanê bêtir bûne. Bi tevayî, 35.992 pelixandin di 2008 de li Kurdistanê ji aliyê vê rêxistinê hatine qeyd kirin.
(avestakurd.net, 13.01.2009)

ŞEŞ BERPIRSIYARÊN DTPê TÊN TAWANBAR KIRIN

Di 22 Çile 2009 de, dadgeha Dersîmê 6 berpirsiyarên partiya ku bi awakî ne fermî kurdî ye, DTPê, bi 5 meh zîndan tawanbar kirin, ji bo ku wan di 2008 de li avahiya xwe affîşeke bi kurdî « Bijî Yek Gulan » bi dar ve kiri bû (daleqandi bû) !
Ev berpirsiyar ev in : Murat Polat, serokê şaxa Dersîmê ya DTPê ; Ufuk Sünger, Zeki Yıldırım, Nurcan Kasun, Huseyin Özdenk û Ibrahim Ateş.
(netkurd.com, 23.01.2009)

SERSALIYA 25mîn A KUŞTINA NECMETTIN BÜYÜKKAYA

Di 25 û 29 Çile 2009 de, merasîmên bîranîna kuştina Necmettin Büyükkaya bûn. Necmettin têkoşerekî kurd ku bi merdbûn û welatparêziya xwe navdar bû û ku di 1983 de li zîndana Diyarbekirê bi hovî hati bû êşkence kirin û kuştin.

Malbat û hevalên wî li 4 ciyên cihê ev merasîm kirin : li ber gora wî li Sêwerekê, li Diyarbekirê, Kurdistana Tirkiyê ; li Stokholmê, li Swêdê, û li Suleymaniyê, li Kurdistana Iraqê. Li ber bi sedan kes, kesahiyên (şexsiyet) ramyarî (siyasî) yên kurdî û hogirên Necmetin li dû hev li ser jiyana wî û fedakariya wî ji bo doza kurdî peyivîn.

Di 25 Çile de, sê merasîm çûbûn : Li Sêwerekê, rawestinek li ber gora wî bû. Li Diyarbekirê, merasîm li eywana werzişê (spor) ya şaredariyê bû. Li Stokholmê li eywana mezzin a ABF bû. Di 29 Çile de, bi beşdarbûna Banû Hêro Ibrahîm Ehmed, xanima Celal Talabanî, serokê Iraqê, vekirina parkeke bi navê Necmettin Büyükkaya bû. Bi ser de jî, ewê her sal bûrseke xwendinê ji Kurdekî Tirkiyê re ji aliyê berpirsiyarên ramyarî yên Yekîtî Niştimanî Kurdistan (partiya Celal Talabanî) bê dayîn.
(netkurd.com, 25 û 29.01.2009)

CARDIN PÊTROL LI KURDISTANÊ

Di 03 Sibat 2009 de, şirketa tirkî TPAO da zanîn ku wê pêtrol li Silopî, li Kurdistana Tirkiyê, dît.
Ji du salan de ev şirket li pêtrolê li 200 ciyên sînorî digerriya. Li dawiyê, wê ew di kûrayiya 4.800 m. de dît û di lêgerînê de li Xezak û Dargeçitê dewam dike.
(netkurd.com, 04.02.2009)

Di 26 Sibat 2009 de, heman (eynî) şirketa TPAO mezzintirîn rêzêrva pêtrolê li gundê Taştanê, li nêzîkî Diyarbekirê, dît. Di dema karên lêgerînê de, miqdara 16 milyon bermîl di kûrayiya 1.800 m. de hat dîtin.
(rizgari.org, serwext.com, 27.02.2009)

CUHANEKÎ KURD TÊ TAWANBAR KIRIN

Di 04 Sibat 2009 de, nûgihayekî (temenê wî ji 18 salî kêmtir) kurd, Y.G., ji aliyê dadgeha Adanê bi 3 sal zîndan hat tawanbar kirin, ji bo ku wî di Teşrîn 2008, di xwepeşandanekê de, kevvir avêti bûn polîsan.

Di mehên dawîn de, nêzîkî 20 cuhanên ji 18 salî kêmtir cezayên ji 3 heta 10 sal li zîndanên Adana û Entabê, ji bo xwepêşandanên ji bo Abdullah Öcalan, serokê PKKê ku li zîndanê ye, stendin.
(azady.nl, 04.02.2009)

PARLEMENTEREKE KURD TÊ TAWANBAR KIRIN

Di 05 Sibat 2009 de, dadgeheke Diyarbekirê parlementera kurd Aysel Tuğluk, ji partiya DTPê, bi 18 sal zîndan, ji bo propaganda veqexînxwaz, tawanbar kir. Ev yek ji axaftineke ku wê di 2006 de di xwepêşandanekê de kiri bû.
(Milliyet, avestakurd.net, 05.02.2009)

PARLEMENTA EWROPÎ ERGENEKONÊ ŞERMEZAR DIKE

Di 11 Sibat 2009 de, encumena karên derve ya Parlementa Ewropî bi 65 dengan li dijî 4 rappora li ser Tirkiyê û doza Ergenekonê (li jor binêre) pejirand (qebûl kir).

Rappor nîşan dide ku Yekîtiya Ewropî Tirkiye dehf dide ku hemî çalakiyên Ergenekonê li nav sazendeyên dewlê aşkere bike û hindikayiyên êtnîkî û olî biparêze.
(netkurd.com, azady.nl, 12.02.2009)

KONFÊRANSA 100 RONAKBÎRÊN KURD Û TIRK LI KURDISTANA IRAQÊ : PLATFORMA ABANTÊ

Di 15 û 16 Sibat 2009 de, nêzîkî 100 ronakbîrên kurd û tirk, ku li bin Platforma Abantê civiyane, li zanîngeha Hewlêrê, li Kurdistana Iraqê, beşdar bûn konfêranseke bi navê "Bi hev re Lêgerîna Aşîtî û Pêşerojê". Hema bi qasî wan jî ronakbîrên kurd ên Iraqê beşdar bûn konfêransê.

Daxuyaniya dawîn ji 14 xalên ku bangî hevkariyê di navbera Kurdistana Iraqê û Tirkiyê de dikir pêk hat. Û konfêrans bi awakî fireh ji aliyê mêdyayan hat nasandin.
(Hürriyet, Milliyet, peyamner.com, netkurd.com, avestakurd.net, nefel.com, rizgari.org, serwext.com, mesop.com, 16, 17 û 18.02.2009)

ŞAREDARÊ ÊLIHÊ TÊ TAWANBAR KIRIN

di 16 Sibat 2009 de, Dadgeha Cezayî ya 2mîn a Êlihê (Batman), li Kurdistana Tirkiyê, şaredarê vî bajarî, Huseyin Kalkan, ji partiya ku bi awakî ne fermî kurdî ye, DTP, bi salek û sê meh zîndan, ji bo handana (teşwîqkirin) dijiminayiyê di navbera gelan de, hat tawanbar kirin.
(netkurd.com, 17.02.2009)

PARLEMENTEREKÎ KEVN Ê KURD TÊ TAWANBAR KIRIN

Di 17 Sibat 2009 de, parlementerê berê yê kurd Hatip Dicle, ji partiya DEPê (îro DTP), ji aliyê Dadgeha Cezayî ya 11mîn a Ankara bi salek û 8 meh zîndan, li gora bend 7/2 ya zagona (qanûn) anî-têrrorîst, hat tawanbar kirin.
(netkurd.com, 18.02.2009; avestakurd.net, 19.02.2009)

XWESTINA RAKIRINA QEDEXEKIRINA TÎPÊN KURDÎ

Di 19 Sibat 2009 de, koma parlementerî ya partiya kurdî DTPê daxwaziyek ji parlementa tirkî kir ku qedexekirina tîpen (herf) kurdî, X, W û Q, ku di zimanê tirkî de nîn in, rake.

Bi vê hincetê, parlementera DTPê, Gülten Kışanak, konfêranseke çapemeniyê pêk anî. Ji dema vekirina kanala têlêvîzyona TRT 6 bi zimanê kurdî de, DTP û Kurdên din naskirina fermî (resmî) ya zimanê kurdî dixwazin.

AHMET TÜRK LI PARLEMENTA TIRKÎ BI KURDÎ DIPEYIVE

Di 24 Sibat 2009 de, Ahmet Türk, serokê koma parlementerî ya partiya kurdî DTP, di civîneke koma xwe de, li parlementa tirkî, bi kurdî peyivî. Kanala têlêvîzyona fermî ya tirkî, TRT 3, ku fîlma civînê dikişand, weşan rawestand û rojnamevan got ku li qora zagona li ser partiyên ramiyarî li parlementê, qedexe ye ku mirov bi zimanekî ne tirkî bipeyive.
Hürriyet, netkurd.com, avestakurd.net, azady.nl, serwext.com, 24.02.2009; Milliyet, peyamner.com, 25.02.2009)

Di 25 Sibat de, serokê parlementê, Köksal Toptan, Ahmet Türk ixtar kir û jê re got ku *“li gora zagonê, bitenê zimanê tirkî divê ku li parlementê bê peyivîn”*. Lê serokê partiya kurdî HAK-PARÊ, Bayram Boyzel, Mîrza Türk pîroz kir, daxuyaniyeke çapemeniyê weşand û tê de got ku îcar dem hatiye ku mirov xwe bi kurdî raveke.
Ev nûçeya ku mirov şaş dike di çapemeniya navneteweyî de hat weşandin.
(azady.nl, nefel.com, serwext.com, 25.02.2009; netkurd.com, avestakurd.net, rizgari.org, 26.02.2009)

Di 27 Sibat de, gênêral Metin Gürak, berpirsiyarê servîsa çapemeniyê ya leşkerê tirkî, got ku dewlet di warê çandî de dikare hin gavan bavêje, lê ku Ahmet Türk nikare li parlementê bi tirkî bipeyive, ji bo ku ev li dijî zagonê ye.
(avestakurd.net, 28.02.2009)

KURDISTANA IRAQÊ

34.851 MALBATÊN PENABER LI KURDISTANÊ

Di 01 Kanûn 2008 de, Hukûmeta Herêma Kurdistana Iraqê da zanîn ku nêzîkî 34.851 malbatên penaber li sê parêzgehên Kurdistanê dijîn û ku ji nîvê wan bêtir li Duhokê ne : 10.559 malbat li Hewlêrê, 6.312 li Suleymaniyê û 17.980 li Duhokê. Piraniya wan Ereb in, lê Tirkmen, Kurd û Asûrî jî hene.

Bi ser de jî, nêzîkî 1.900 mamosteyên zanîngehan, ku li derveyî Kurdistanê dijîn, li zanîngehên kurdî yên Herêmê kar dikin. Ji kêmasî ve 3.740 xwendekar ji Bexdad, Mûsil û dernên din tên. Nêzîkî 25.043 kes, ku ji navçeyên din ên Iraqê hatine, li Kurdistanê weka karker dixebibin : 14.543 li Hewlêrê û 9.500 li Duhokê.
(peyamner.com, azady.nl, 02.12.2008)

ÇALAKIYÊN JINAN LI DIJÎ ZAGONA SÎNORKIRINA PIRJINIYÊ

Di 01 Kanûn 2008 de, Platforma Jinên Kurd kampanyeke wajoyan (imza) li dijî zagona (qanûn) nuh, ku di 27 Teşrîn 2008 de li Parlementa Kurdistanê hat deng dan û ku pirjiniyê sînor dike, dest pê kir. Jin rakirina, ne sînorkirina, pirjiniyê dixwazin.
(netkurd.com, rizgari.org, 02.12.2008)

Di 10 Kanûn 2008 de, seroka partiya sosyal-dêmokrat a swêdî, Mona Sahlin, û seroka jinên sosyal-dêmokrat ên swêdî, Nalîn Pekgül (Kurdeke Tirkiyê ku li Swêdê dijî), nameyek ji her du partiyên Kurdên Iraqê, PDK û YNK, re şand û tê de xwest ku ew vê zagona li ser sînorkirina pirjiniyê biguherînin.
(nefel.com, 28.12.2009)

SEROKÊ PARLEMENTA KURDÎ LI ÎRLANDA

Di destpêka Kanûn 2008 de, serokê Parlementa Kurdistana Iraqê, Adnan Muftî, tevî şandekê çû Îrlanda Bakur û tê de rastî serokê parlementa îrlandî, William Hay, hat. Her du alî li hev kir ku pêwendiyên xurttir bikin û ji ezmûnên (tecrube) hevdu kelk bigirin (istifade bikin).
(peyamner.com, 04.12.2008)

ÊRÎŞ LI DIJÎ KURDAN LI NAVÇEYÊN EREBKIRÎ

Di 06 Kanûn 2008 de, têrrorîstek li ber akadêmiya polîsê Kerkûkê xwe teqand. Kesek mir û 9 jî birîndar bûn.
(netkurd.com, avestakurd, 06.12.2008)

Di 07 Kanûn de, çekdarên nenas agir berda du Kurdên yezîdî li Mûsilê û ew kuştin.
(peyamner.com, 07.12.2009)

Di 11 Kanûn de, di roja dawîn a cêjna qurbanê de, têrrorîstek xwe li xwaringeheke (rêstoran) kurdî li ser riya Kerkûk-Hewlêrê xwe teqand. 47 kes mirin û 102 jî birîndar bûn.
(peyamner.com, netkurd.com, avestakurd.net, nefel.com, rizgari.org, serwext.com, 11.12.2008)

Di 15 Kanûn de, 7 Kurdên yezîdî, ku ji wan 3 jin, ji aliyê kesên nenas bi berr (gulle), li Şengalê, hatin kuştin.
(peyamner.com, avestakurd.net, 15.12.2008)

Di 18 Kanûn de, li Kerkûkê, çekdar ketin mala seroka Lîga Jinan a Partiya Kommunîst a Kurdî, Nehla Huseyn El-Şalî, 37 salî, ew kuşt û serê wê jê kir.
azady.nl, Al-Hayat, 18.12.2008; Milliyet, 19.12.2008)

Di 29 Kanûn de, berpirsiyarê buroya civakî ya Yekîtî Niştimanî Kurdistan, Alî Sîrwan, ji aliyê çekdarên nenas, li Celawla, li nêzîkî Xaneqînê, hat kuştin.
(avestakurd.net, 29.12.2008)

Cardin di 29 Kanûn de, yek ji serokên mezzin ên êlên (eşîr) kurdî, Şêx Saman El-Caf, ji aliyê kesekî nenas li mala xwe, li Celawla, hat kuştin.
(peyamner.com, 30.12.2009)

Di 31 Kanûn de, erebeyeke bombekirî li bazara Şengalê teqiya. 4 kes mirin û 50 jî birîndar bûn.
(avestakurd.net, 31.12.2008; aknews.com, 01.01.2009)

Di 01 Çile 2009 de, malpera entêrnêtê ya Aswatul-Iraq da zanîn ku erebeyeke bombekirî li ser riyekê li Başûrê bajarê Mendelî, teqiya û ku 3 kes birîndar bûn.
(peyamner.com, 01.01.2009)

Di 03 Çile de, li Kerkûkê, çekdar ketin mala Enwer Muhiddîn Resûl, endamê partiya kommunîst a kurdî, û ew kuşt.
(peyamner.com, 04.01.2009; azady.nl, 05.01.2009)

Di 04 Çile de, li ser riya Mendelî-Miqdadiyye, bombeyek teqiya. Şivanek hat kuştin û yekî din jî birîndar bû.
(avestakurd.net, 04.01.2009)

Di 05 Çile de, çekdaran agir berda sîvîlan, li ser riya Kerkûk-Suleymaniyê. 4 kes hatin kuştin û yek jî birîndar bû. Ji nav kuştiyan, karbidestekî wezareta hundir a Herêma Kurdistana Iraqê, Subhî Hesen Muhammed.
(peyamner.com, 06.01.2009)

Di 15 Çile de, bombeyek hat avêtin avahiya parêzgeha Kerkûkê. Kesek birîndar bû. Û li gundekî navçeya Sergeranê, polîsê Kerkûkê laşên sê kesên nenas dîtin.
(peyamner.com, 16.01.2009)

Di 16 Çile de, erebeyeke bombekirî kesek li ser riya Qeretepe-Celewla kuşt.
(peyamner.com, 16.01.2009)

Di 20 Çile de, bombeyek li nêzîkî mizgeftekê, li Başûrê Rojavaya Kerkûkê teqiya. Kesek hat kuştin, yekî din birîndar bû û sê erebe hatin têk dan (xerab kirin).
(peyamner.com, 21.01.2009)

Di 27 Çile de, erebeyeke bombekirî êrîşî avahiya PDKa Mûsilê kir. 4 dergevanên ewlehiyê hatin kuştin û 4 jî birîndar bûn.
(aknews.com, 28.01.2009)

Di 04 Sibat de, êrîşeke têrrorîst li xwaringehekê li Xaneqînê 12 kes kuştin û 11 jî birîndar kirin.
(peyamner.com, netkurd.com, avestakurd.net, rizgari.org, 05.02.2009)

WEZÎRÊ WERZIŞÊ LI GALLES

Ji 09 heta 10 Kanûn 2008, li Cardiff, paytexta Galles (Wales), li Ingilterê, konfêranseke navneteweyî li ser werzişê (spor) bû. Wezîrê kurd ê werziş û cuhanan, Taha Berwarî, tevî şandeke ji Kurdistana Iraqê û nimînendeyê Hukûmeta Kurdistanê li Skandînavya, beşdarî wê bû.

Piştî konfêransê, Mîrza Berwarî rastî wezîrê çandê yê hukûmeta Galles, berpirsiyarê werzişê, Alun Efred Jones, hat.
(peyamner.com, 15.12.2008)

KONFÊRANSEK LI SER WÊJEYA ASÛRÎ

Di 14 Kanûn 2008 de, konfêransa 5mîn li ser wêjeya (edebiyat) asûrî li Suleymaniyê bû. Serokê Yekîtiya Asûrî ya Nivîskar û Wêjezanan, Nizar Hanna El-Deyranî, da zanîn ku ev konêrans sê roj ajot, ku 32 lêger û pisporên zimanê asûrî, û ronakbîr û kesahiyên fermî yên kurdî, beşdarî wê bûn.

Ev Yekîtî di 1973 de ava bû bû. Serokê wê got ku ev konfêrans li bin parastina serokê Iraqê, Celal Talabanî, hat pêk anîn û ku amanca wê belavkirina wêjeya asûrî li Suleymaniyê ye.
(peyamner.com, 16.12.2008)

BUSH Û EL-MALIKÎ LIHEVKIRINA STRATÊJÎK WAJO KIR

Di 14 Kanûn 2008 de, serokê amerîkî Georg Bush ji nişka ve gihajt Bexdadê. Wî bi serokwezîrê iraqî, Nûrî El-Malikî, re lihevkirina stratêjîk li ser xwekişandina hêdî ya leşkerê amerîkî ji 01 Çile 2009 heta dawiya 2011 û li ser hevkariya ramyarî (siyasî), aborî … di navbera her du welatan de wajo (imza) kir (li bultena me ya buhurî binêre).

Piştre, Mîrza Bush rastî serokê Iraqê, Celal Talabanî, û serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, hat.
(peyamner.com, avestakurd.net, 14.12.2008 ; nefle.com, 15.12.2008 ; rizgari.org, 16.12.2008)

ŞANDEKE KURDÎ LI KAZAKISTANÊ

Di 15 Kanûn 2008 de, şandeke Kurdistana Iraqê çû Kazakistanê û tê re rastî berpirsiyarên wezareta kazakî ya karên derve hat. Şande ji birêvebirê giştî yê wezareta çandê, Şakir Rojbiyanî ; birêvebirê ragihandinê yê parêzgeha Hewlêrê, Hemze Hamîd ; birêvebirê buroya pêwendiyên derve ya Hukûmeta Kurdistanê, Hoşeng Abdulrahman ; serokê rêxistina hevaltiya Kurdî-Kazakî, Dr. Muhammed Ahmed, û ji pêkaniyên vê seredanê, Idrîs Berwarî û Ezîz Bedir Xan, pêk hati bû. Şande ji aliyê alîkarê yekemîn ê parêzgeha Alma-Ata û nimînedeyê wezareta kazakî ya karên derve hat pêşwazî kirin. He du alî biryar stend ku pêwendiyên xwe xurttir bikin.
(peyamner.com, 16.12.2008)

DOZA HALABCA

Di 21 Kanûn 2008 de, li Bexdadê rûniştina yekemîn a doza tawanbarkiriyên Halabca (bajarekî piçûk ê Kurdistana Iraqê, ku tê de di 1988 de 5.000 kes bi gazên şîmîk hatin kuştin) bû.

Tawanbarkiriyê pêşîn Elî Hesen El-Mecîd, ku bi navê “Elî Kîmyawî” hatiye nas kirin, bû. Ew di doza Enfalê (nijadkujiya kurdî ku ji 1987 heta 1989 ajot û ku tê de 182.000 kes mirin) de jî hati bû tawanbar kirin.
(netkurd.com, rizgari.org, avestakurd.net, azady.nl, 21.12.2008)

TIRKMENÎ Û ASÛRÎ DIBIN ZIMANÊN FERMÎ LI KERKÛKÊ

Di 22 Kanûn 2008 de, encumena parêzgeha Kerkûkê biryara Dadgeha Destûrî ya iraqî ku tirkmenî û asûrî bike zimanên fermî yên Kerkûkê pejirand (qebûl kir).

Di merasîmekê de, du tabloyên ku navê parêzgeha Kerkûkê li ser wan bi tirkmenî û asûrî hati bû nivîsîn, li kêleka yên bi kurdî û erebî, hatin bi dar ve kirin (daleqandin).
(netkurd.com, avestakurd.net, helwest.com, 23.12.2008)

WEZÎREKÎ ÎTALÎ LI KURDISTANÊ

Di 16 Kanûn 2008 de, serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, pêşwaziya wezîrê dewletê yê îtalî ji bo karên aborî û bazarganiyî, Adolfo Orso, û şanda ku pê re bû kir. Her du alî irada xwe di xurtkirina girêdanên di navbera Herêma Kurdistanê û Îtalyê de dilniya (te’kîd) kir.
(peyamner.com, 17.12.2008)

KURDISTAN TV LI SARAYA SEROKÊ TIRKIYÊ !

Di 24 Kanûn 2008 de, di dema seredana Tirkiyê de, serokwezîrê iraqî Nûrî El-Malikî çû saraya serokatiyê ya Çankaya, ji bo rasthatina serokê tirk Abdullah Gül. Ji nav mêdyayên ku li sarayê bûn, kanala têlêvîzyona Kurdistana Iraqê, Kurdistan TV hebû !

(Milliyet, aknews.com, netkurd.com, nefel.com, rizgari.org, 24.12.2008)

TUNDÎ LI IRAQÊ : BEXDAD LI JOR Û DUHOK LI JÊR

Di 04 Çile 2009 de, rêxistineke nehukûmî (NGO), Rights and Constitutional Liberties Organization « RSLO » (Rêxistina Maf û Azadiyên Destûrî), rappora xwe li ser tundiyê (şiddet) li Iraqê di 2008 de, li ser malpera entêrnêtê Ip, weşand.

Rappor dibêje ku jimara kirinên tund li Bexdadê, weka teqîn, kuştin, birîndarkirin, revandin, hundabûn û teqîna bomban, di 2008 de gihajt 1419.

Li Kurdistana Iraqê, rappor kirinên tundiyê yên weha di 2008 de li sê bajaran nîşan dide : Hewlêr : 66, Suleymaniye : 41 û Duhok : 0

(aknews.com, 05.01.2009)

SEROKÊ KURDISTANÊ SÊWIYEKÊ DIKE KEÇA XWE

Di 05 Çile 2009 de, serokê Herêma Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, keçeke sêwî, Mewa, kir keça xwe û ewê wê li mala xwe xwedî bike.

Bavê vê zaroka piçûk, mamoste Semed Riza, û hemî malbata wê di êrîşa xwekuj de, li xwaringeha Kerkûkê, mirin. Ev bûyer di 11 Kanûn 2008 de, roja dawîn a cêjna qurbanê, ku tê de 47 kes hatin kuştin û 102 jî birîndar kirin, bû (li jor, êrîşên li dijî Kurdan, binêre).

(KTV, 05.01.2009; avestakurd.net 06.01.2009)

SEROKÊ EWLEHIYA KURDÎ LI AMERÎKA

Di 07 Çile 2009 de, di çarçeva seredana xwe Amerîka, serokê ajansa parastinê ya Herêma Kurdistana Iraqê, Mesrûr Berzanî, rastî alîkarê wezîrê amerîkî yê parastinê, Gordon England, hat.

Mîrza Berzanî ji Mîrza Englad xwest ku Amerîka di parastina Herêma Kurdistanê û hemî bidestxistinên destûrî û dêmokratîk li Iraqê de dewam bike. Li ser pirsa Kerkûkê, wî got ku hemî aliyên pêwendîdar divê ku xwe girêbidin bend 140 a destûra iraqî.

Mîrza Englad dilniya (te'kîd) kir ku ewê Amerîka piştgiriya Iraqeke dêmokratîk, destûrî û fêdêral bike. Ji bo Kerkûkê jî, wî got ku ewê welatê wî piştgiriya çareyekê li ser bingeha destûra iraqî bike.

(peyamner.com, 08.01.2009; nefle.com, 09.01.2009)

80% JI 200 GORÊN HEVRAYÎ YÊN LI BAŞÛRÊ BEXDADÊ KURDÎ NE

Di 10 Çile 2009 de, birêvebirê wezareta Şehîd û Enfalê li Kurdistana Iraqê, Enwer Umer, got ku 200 gorên hevrayî li parêzgeha Muthanna, ku paytexta wê Samawa ye, li Başûrê Bexdadê, hatin dîtin û ku 80% ji wan tê de laşên Kurdan hene. Û wî got jî ku li tevayiya Iraqê nêzîkî 400 gorên hevrayî hene.

(aknews.com, 10.01.2009)

SEROKÊ KURDISTANÊ PÊŞWAZIYA ŞANDÊ TAYBETÎ YÊ TIRKIYÊ DIKE

Di 10 Çile 2009 de, serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, pêşwaziya şandê taybetî yê Tirkiyê, Murad Özçelik, kir. Ew li ser pêwenidyên aborî, ramyarî (siyasî) û civakî di navbera Herêma Kurdistana Iraqê û Tirkiyê de peyivîn. Û wan li ser rewşa îro ya Iraqê û lihevkirina stratêjîk di navbera vî welatî û Amerîka de jî giftûbêj kir.

(nefel.com, 10.01.2009; peyamner.com, avestakurd.net, netkurd.com, rizgari.org, serwext.com, 11.01.2009)

CÎGIRÊ NUH Ê SEROKÊ AMERÎKA LI KERKÛKÊ

Di 12 Çile 2009 de, cîgirê nuh ê serokê amerîkî, Joe Biden, çû Bexdadê û tê de rastî serokê Iraqê, Celal Talabanî, hat.

Di 13 Çile de, ew çû Kerkûkê û tê de rastî parêzgarê wê, Abdurrahman Mustafa, û encumena parêzgehê, hat.

(peyamner.com, aknews.com, avestakurd.net, netkurd.com, nefel.com, 13.01.2009; serwext.com, 14.01.2009)

2008, SALEKE XERAB JI BO NAVÇEYÊN SÎNORÎ

Bombekirinên hergavî yên leşkerên tirkî û îranî navçeyên sînorî yên Kurdistana Iraqê bûn sedema koçbûna 800 malbatan û têkdana (xerabkirin) bexçe, dibistan, xanî û kadînan.

Tirkiye û Îran dilniya (te'kîd) dikin ku amanca bombekirinan lidûketina çekdarên PKK û PJAKê ye.

(aknews.com, 15.01.2009)

Tirkiye û Îran lidûketina PKK û PJAKê (şaxa îranî ya PKKê) weka behane bi kar tînin ji bo ku pêşketina zû ya Kurdistana Iraqê rawestînin. Ev yek ji bo ku pêşketina wê li ser Kurdên perçeyên din ên Kurdistanê kar tê kir (te'sîr kir) û ev her du welat gelek ditirsin ku "Kurdên wan" jî heman (eynî) tiştî bikin !

(Buroya Kurdî)

SÊ PARÊZGARÊN KURD LI INGILTERÊ

Di 19 Çile 2009 de, parêzgarên her sê parêzgehên kurdî, Hewlêr, Suleymaniye û Duhok, bi hogiriya Banû Beyan Samî Abdul Rahman, nimînendeya Hukûmeta Herêma Kurdistana Iraqê li Ingiliterê, li Londonê rastî parlementer, Lord û rojnamevanan hatin.

Ev parêzgar rastî "National School of Government in the UK" jî hatin û her du alî biryar stend ku Ingiltere ekîpeke kar bişîne Kurdistanê ji bo ku kadroyên idarî bigihîne.

(peyamner.com, 23.01.2009 û 04.02.2009)

12 JI 53 BALYOZÊN IRAQÎ KURD IN

Di 20 Çile 2009 de, nimînendeyê koma parlementerî ya Hevalbendiya Kurdistanî, li parlementa iraqî, Xalid Şwan, da zanîn ku 12 ji 53 balyozên (sefîr) iraqî kurd in.

(peyamner.com, aknews.com, serwext.com, 21.01.2009)

NAVENDEKE MÊDYA YA SERBIXWE

Di 2008 de, navenda mêdyaya serbixwe, IMCK, rojnamevanên kurd û ereb gihandin. Buroya wê di Nîsan 2008 de li Suleymaniyê hat vekirin û ew pere ji her du rêxistinên hollandî, Press Now û Democracy and Media, distîne.

IMCK ji hukûmeta Herêma Kurdistana Iraqê re sê proje pêşniyar kirin : yek ji bo baştirkirina pêwendiyên di navbera ramyar (kesên siyasî) û rojnamevanan de, yek ji bo fêrên pratîk û yek jî ji bo fêrên piştî stendina bawernamê (dîplom) « post graduate course in journalisme ».

(aknews.com, 21.01.2009)

DU NAVEND JI BO QURBANÊN ENFALÊ

Di 20 Çile 2009 de, Rêxistina Saxiya Cihanî li Hewlêrê konfêranseke çapemeniyê pêk anî. Amanca wê nasandina dayîna vê rêxistinê 750.000 dolar ji bo avakirina du navendên saxiyê, yek li nêzîkî Hewlêrê û yek jî li nêzîkî Suleymaniyê, ji bo qurbanên Enfalê (nijadkujiya kurdî ji 1987 heta 1989, ku tê de 182.000 kes mirin).

Berpirsiyara vê rêxistinê, Dr. Naîma El-Qesr, got ku ewê hukûmeta hollandî 85% û hukûmeta Kurdistana Iraqê 15% ji masrafên van navendan bidin û ku ewê 4.000 kes karibin ji xizmetên wan kelk bigirin (istifade bikin).

(peyamner.com, 21.01.2009)

KONGREYA TOLÊRANSA CIHANÎ

Ji 20 heta 22 Çile 2009, Kongreya Tolêransa (hevdu pejirandin) Cihanî li Hewlêrê bû. Li bin slogana « Pejirandina Yê Din li Iraqê », ew bi amadebûna nimînendeyên ol û mezhebên cihê û rêxistinên civaka sîvîl, mêdya û kesahiyên felsefî, çandî û huqûqî, pêk hat.

Çar « atelier » (komên xebatê) hatin damezrandin : « rola olê di lihevhatina neteweyî li Iraqê de – Xutba Înê weka nimûne », « Welatvanî û ragihandin », « Rêforma bernameya dibistanî », « Nirx û idêalên hevrayî ».
(peyamner.com, 22.01.2009)

ŞANDEKE ÎRANÎ LI KURDISTANÊ

Di 21 Çile 2009 de, şandeke îranî bi serokatiya alîkarê wezîrê îranî yê karên derve, Hasan Kaşkavî, çû Kurdistana Iraqê û tê de rastî serok Mesûd Berzanî û piştre serokwezîr Nêçîrvan Berzanî hat. Her du alî li ser xurtkirina hevkariya xwe di warên aborî, pîşesaziyî (sina'et) û bazarganiyî de, û li ser rewşa îro ya Iraqê giftûbêj kir.
(peyamner.com, 21 û 22.01.2009, aknews.com, 22.01.2009)

SEROK BERZANÎ BI ÊLÊN EREBÎ RE LI MÛSILÊ

Di 21 Çile 2009 de, serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, serokên êlên (eşîr) ereb ên parêzgeha Mûsilê vexwendin Hewlêrê. Wî ji wan re got ku ewê Kurdistana Iraqê bibe ciyê pêşwaziyê ji bo hemî Iraqiyên ku ji tundiyê (şiddet) li beşên din ên Iraqê direvin û ku ji 25.000 malbatên cîhil bêtir pena bûne Kurdistanê. Wî tawanên ku Kurd dixwazin çavdêriya (kontrol) Mûsilê bikin ne pejirandin : *« Tu xwestineke me li Mûsilê nîn e ». Mûsil ciyê hemî êtnî û civakên olî yên Iraqê – Kurd, Ereb, Tirkmen, Asûrî û Kildanî – ye. Mûsil nimûneyeke hevjiyana aşîtiyane û tolêransê (hevdupejirandin) ji bo hemî van civakan e »*, wî bi ser de got.
(peyamner.com, 22.01.2009)

SEROK BERZANÎ LI BAL KURDÊN YEZÎDÎ

Di 21 Çile 2009 de, serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, çû Şêxanê, cîgeha Kurdên yezîdî, lê ku li navçeya erebkirî ya Kurdistanê ye. Wî tê de civîneke mezzin kir û got ku *« Yezîdî Kurdên resen in. Ew bi kurdî du'a dikin. Ola wan cihê ye, lê ew ji neteweyê kurd in »*. Û wî bi ser de jî got ku eger Yezîdiyek xwe weka kurd nebîne, ew pirsa wî ye.
(peyamner.com, netkurd.com, avestakurd.net, nefel.com, 22.01.2009)

13 WELAT KONSULXANEYÊN WAN LI KURDISTANÊ HENE

Di 23 Çile 2009 de, serokê buroya hukûmeta Kurdistana Iraqê ji bo pêwendiyên derve, Fellah Mustafa, da zanîn ku 13 welat (ku ji wan Almanya û Fransa) konsulxaneyên xwe li Kurdistanê vekirine.
(aknews.com, 24.01.2009)

ŞANDEKE ÇANDÎ YA KURDÎ LI MISRÊ

Di 25 Çile 2009 de, wezîrê kurd ê çandê, Felekeddîn Kakeyî, û wezîrê perwerda bilind, Idrîs Hadî, tevî şandekê çûn Qahirê, Misrê.

Şande ji aliyê wezîrê misrî yê çandê, Farûq Husnî, hat pêşwazî kirin. Her du alî li ser hevkariya di warên hunerî û çandî de û imkana rasthatinên din li ser vê babetê giftûbêj kirin.
(peyamner.com, 25.01.2009)

DOZA KURDÊN FEYLÎ

Di 27 Çile 2009 de, li Bexdadê doza Kurdên Feylî (şîî), bi serokatiya dadmend Reûf Reşîd, dest pê kir.

Rêxistinên navneteweyî yên cihê şîmane (texmîn) kir ku nêzîkî miylonek Kurdên feylî di navbera salên 1970 û 1990 de hatin sirgûn (cîhil) kirin. Ew li Bexdadê û li parêzgeha Dyala, li dora Xaneqîn û Mendelî, dijîn û zaravekî pehlewanî dipeyivin.
(aknews.com, 27.01.2009)

ÇARENÛSA KURDÊN MÛSILÊ

Di 26 Çile 2009 de, berpirsiyarê şaxa Mûsilê ya Yekîtî Niştimanî Kurdistan, Kemal Axa, da zanîn ku ji 2003 de ji 2.500 Kurdên Mûsilê bêtir ji aliyê têrrorîstan hatin kuştin û ku ji 40-45.000 malbatên kurdî bêtir jê reviyan.
(netkurd.com, 27.01.2009)

KUŞTINA JINAN LI KURDISTANÊ

Di 28 Çile 2009 de, berdevkê wezareta mafên mirov ya Kurdistana Iraqê, Nazim Dilbend, da zanîn ku di 2008 de 117 jin li Kurdistanê hatin kuştin û ku 333 bi xweşewitandinê mirin.
(netkurd.com, 29.01.2009)

SEREDANÊN SEROK BERZANÎ KUWEYT Û QATARÊ

Di 02 Sibat 2009 de, bi vexwendina (dawet) hukûmeta Kuweytê, serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, tevî şandekê çû vî welatî û tê de rastî mîrê Kuweytê, wezîr û berpirsiyarên abor û berhemanînê hat. Piştre, ew rastî jimarke balyozên (sefîr) ereb hat û bi wan re li ser hevaltiya di navbera Kurd û Ereban de peyivî.
(peyamner.com, 04.02.2009; netkurd.com, rizgari.org, 06.02.2009)

Di 07 Sibat 2009 de, serok Berzanî çû Qatarê û tê de rastî serokwezîr Hemed Bin Casim Bin Cebir El-Sanî û çend wezîran, ku ji wan ê ênêrjiyê (sûtemenî), Muhammed Bin Salih El-Sade, hat.

Di 08 Sibat de, lihevkirinek di navbera her du aliyan de, li wezareta karên derve ya Qatarê, li ser hevkarî, avakirin, çandin, tûrîsm û firrînê, hat wajo (imza) kirin.
(peyamner.com, 08 û 09.02.2009; aknews.com, 09.02.2009)

LIHEVKIRIN DI NAVBERA ODEYÊN BAZARGANIYÊ YÊN KURDISTAN Û LÎMÛZÎNÊ, LI FRANSA, DE

Di 03 Sibat 2009 de, lihevkirinek di navbera odeyên bazarganiyê yên Kurdistana Iraqê û parêzgeha fransî Lîmûzînê de li Hewlêrê hat wajo (imza) kirin. Ev lihevkirin di warên aborî, hunerî, çandinî … de ye.
(peyamner.com, 04.02.2009)

JI MERIVÊN OLÎ RE QEDEXEKIRINA BERHEVKIRINA PERE

Di 03 Sibat 2009 de, wezîrê weqfên olî li Kurdistana Iraqê, Şêx Muhammed Şakelî, ji imaman re qedexe kir ku ji xelk pere berhev bikin ji bo avakirin û nuhkirina mizgeftan.
(avestakurd.net, 06.02.2009)

SEROKWEZÎRÊ KURD HUKÛMETA IRAQÎ TAWANBAR DIKE

Di 07 Sibat 2009 de, serokwezîrê Kurdistana Iraqê, Nêçîrvan Berzanî, hukûmeta iraqî bi tecrubekirina bikaranîna hêzên leşkerî ji bo çavdêrîkirina (kontrol) navçeya kurdî ya erebkirî ya Kerkûkê tawanbar kir.
(Milliyet, peyamner.com, rizgari.org, 09.02.2009)

WEZÎRÊ IRAQÎ YÊ PÊTROLÊ KURDAN TAWANBAR DIKE

Di 08 Sibat 2009 de, wezîrê iraqî yê pêtrolê, Huseyn El-Şaristanî, cardin Hukûmeta Herêma Kurdistana Iraqê tawanbar kir û got ku lihevkirinên li ser pêtrolê ku vê hukûmetê bi şirketên biyanî re wajo (imza) kirine *“illêgal”* in.

Di 2007 û 2008 de, hukûmeta Kurdistanê 15 kontrat bi berhemaniyên biyanî re wajo (imza) kirin. Ev yek pirs bi hukûmeta navendî ya Bexdadê re derxistin.

SEMÎNEREK LI SER FILLEYAN

Di 09 Sibat 2009 de, Kluba Malbatî ya Xanenişînan (teqa’ud) wezîrê karên civaka sîvîl li Kurdistanê, Georges Mansûr (fille), vexwend taxa fille ya Eyn Kawa, li Hewlêrê, ji bo ku semînerek li ser tevgera civaka sîvîl li Kurdistanê û rola rêxistinên kildanî, suryanî û asûrî bike.
(peyamner.com, 10.02.2009)

KONFÊRANSEK LI SER JINAN

Di 11 û 12 Sibat 2009 de, li Hewlêrê konfêransek bi navê « Ber bi xurtkirina statuya jinê li navendên biryarê“ bû.

Konfêrans bi amadebûna serokê Parlementa Kurdistana Iraqê, Adnan Muftî, û jimareke mezzin ji wezîr, berpirsiyarên ramyarî (siyasî) û rêxistinên jinan bû.
(netkurd.com, 12.02.2009)

WEZÎRÊ ÎRANÎ YÊ KARÊN DERVE LI KURDISTANÊ

Di 12 Sibat 2009 de, wezîrê îranî yê karên derve, Manûşahr Muttekî, tevî şandekê ji aliyê serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, hat pêşwazî kirin. Berê rojekê, ew li Bexdadê rastî serokê Iraqê, Celal Talabanî, û berpirsiyarên din ên ramyarî hat.
(peyamner.com, netkurd.com, 12.02.2009)

DERXISTINA 200 KARBIDESTÊN OLÎ YÊN KURD LI KERKÛKÊ

Di 16 Sibat 2009 de, birêvebirê weqfa olî ya Kerkûkê, Mustafa Huseyn, da zanîn ku Weqfa Olî ya Sunnî li Bexdadê 200 karbidestên olî yên kurd li Kerkûkê ji kar derxistin.
(peyamner.com, 17.02.2009)

KONFÊRANSEK LI KURDISTANÊ LI SER XUTBEYAN LI MIZGEFTAN

Ji 16 heta 18 Sibat 2009, bi înîsyatîva serokwezîrê Kurdistana Iraqê, Nêçîrvan Berzanî, konfêranseke sêrojî, bi navê „Ber bi xutbeyên nûjen li Herêma Kurdistanê“, li Hewlêrê bû.

Bi amadebûna werokwezîr û berpirsiyarên ramyarî yên din, ji 400 kesên olî, ku hin ji wan fille û yezîdî bûn, bêtir beşdarî vê konfêransê bûn.

Wezîrê kurd ê karên olî, Muhammed Şakelî, ji kesên olî re got ku divê xutbe hestê (hiss) tolêrans (hebdupejirandin) û bihevrejiyanê kûr bike û ku amanca sereke ya vê konfêransê nîşandana xêzên giştî yên xutbeyan li mizgeftan e, ji bo ku ew xwe li gora guherandinên dema me biguherînin.

Mîrza Şakelî got jî ku divê ku mamosteyên ola misilman li ser mafên mirov, nemaze li ser mafên jinê, israr bikin. Li dawiyê, wî got ku tukes nikare mizgeftê ji bo berjewendiyên xwe yên partiya siyasî yan şexsî bi kar bîne.

Piştre, serokwezîrê kurd, Nêçîrvan Berzanî, peyivî û got ku Kurd li hemberî pirsên girîng, nemaze yên civakî, rawestiyane û ku divê ku ew wan bişikînin ji bo ku civakê, weka li welatên pêşketî, pêş de bibin.
(netkurd.com, 17.02.2009; peyamner.com, 18.02.2009)

VEKIRINA KONSULXANEYEKE ALMANÎ LI KURDISTANÊ

Di 18 Sibat 2009 de, wezîrê alman ê karên derve, Frank Walter Steinmeier, tevî şandekê û wezîrê Iraqê yê karên derve, Hoşyar Zîbarî, gihajt Hewlêrê. Ew ji aliyê serokê Kurdistanê, Mesûd Berzanî; serokwezîr Nêçîrvan Berzanî û serokê Parlementa Kurdistanê, Adnan Muftî, hat pêşwazî kirin. Berê rojekê, ew li Bexdadê bû û tê de rastî serokwezîrê iraqî Nûrî El-Malikî û wezîrê iraqî yê karên derve, Hoşyar Zîbarî, hati bû.
Piştre, bi amadebûna Nêçîrvan Berzanî, Hoşyar Zîbarî û gelek berpirsiyarên ramyarî, Mîrza Steinmeier konsulxana almanî li Hewlêrê vekir.
(peyamner.com, netkurd.com, nefel.com, azady.nl, serwext.com, amude.com, 18.02.2009; rizgari.org, 19.02.2009)

ŞANDEKE KURDÎ LI KAMPA MIRINÊ YA AUSCHWITZ, LI POLONYA

Di 18 Sibat 2009 de, bi vexwendina serokê herêma polonî ya Malopolska, Marek Nwara, wezîrê tûrîsmê yê Kurdistana Iraqê, Nemrûd Bayto Yûhanna (fille), û nimînendeyê hukûmeta Kurdistana Iraqê li Polonya, Ziyad Reûf, çûn seredana muzeya Auschwits-Birkenau, ya kampa civandinê ku naziyên alman tê de milyon û nîvek kes, ku piraniya wan Cihû bûn, kuştin. Ew ji aliyê alîkara birêvebira Muzeyê ji bo perwerdê, Banû Krystyna Oleksy, hatin pêşwazî kirin.
Mîrza Yûhanna ji Banû Oleksy re nijadkujiya kurdî, Enfal, ku tê de ji 1987 heta 1989 180.000 kes ji aliyê mirovên Saddam Huseyn hatin kuştin, û êrîşên bi çekên şîmîk li ser bajarê Halabca di 16 Adar 1988 de, ku ji 5.000 kes bêtir kuştin, gotin.
(Krg., peyamner.com, 24.02.2009)

ŞANDEKE KURDISTANÊ LI BAVARYA, LI ALMANYA

Di 18 Sibat 2009 de, şandeke Kurdistana Iraqê, bi serokatiya cîgirê serkwezîrê Kurdistanê, Umer Fettah, çû Bavarya, li Almanya. Ew ji aliyê serokê bavarî yê karên aborî û bazarganiyî li Rojhilata Navîn hat pêşwazî kirin. Amanca seredanê lihevkirin li ser pêwendiyên aborî di navbera her du aliyan de û li ser berhemanînê li Kurdistanê bû.

(peyamner.com, 19.02.2009)

KURDEK DIBE WEZÎRÊ IRAQÎ YÊ DADIYÊ

Di 19 Sibat 2009 de, dadmendekî (hakim) kurd, Dara Nûreddîn, ji aliyê parlementa iraqî li Bexdadê weka wezîrê iraqî yê dadiyê (edalet) hat hilbijartin.

(netkurd.com, 19.02.2009)

NAMEYEK JI ENDAMEKÎ PARLEMENTA ERMENISTANÊ

Di Sibat 2009 de, piştî danîna pergala (nizam) „kota“ li gora êtniyên ku li Kurdistanê dijîn, parlementerekî ermenî li Parlementa Kurdistana Iraqê hat hilbijartin. Ev biryar di 12 Tîrmeh 2008 de, di rûniştineke awarte (istisnaî) ya vê parlementê de, hat stendin.

Piştî vê yekê, Parlementa Ermenistanê û revenda (diaspora) ermenî li Fransa dilxweşiya xwe ravekir. Endamekî Parlementa Ermenistanê, Arminag Abrahamian, nameyeke pirr germ li ser vê babetê ji serokê Parlementa Kurdistanê re şand. Evê dawîn jî bi germî bersîva wî da.

(peyamner.com, 23 û 25.02.2009)

SEROKWEZÎRÊ KURD LI KORÊYA BAŞÛR

Di 23 Sibat 2009 de, serokê Iraqê, Celal Talabanî, tevî şandeke ku serokewezîrê Kurdistana Iraqê, Nêçîvan Berzanî, û berpirsiyarên din ên kurd jî tê de hebûn, çû Sêûlê, li Korêya Başûr.

Di 24 Sibat de, protokoleke hevkariyê ji aliyê wezîrê kurd ê kaniyên xwezayî (tabîî), Aştî Horamî, li ser birêvebirina karên firehkirina Firokexana Navneteweyî ya Hewlêrê ji aliyê hukûmeta korêyî, wajo (imza) kir. Şirketên avakirin û têknolojiyê, û endaz (muhendis), ewê projeyên vê firokexanê bi cî bînin.

(peyamner.com, 24.02.2009; netkurd.com, 25.02.2009)

GERRA EWROPÎ YA SEROKÊ KURDISTANÊ

Îtalya

Di 26 Sibat 2009 de, serokê Kurdistana Iraqê, Mesûd Berzanî, tevî şandekê, ji aliyê serokwezîrê îtalî, Silvio Berlusconi, hat pêşwazî kirin. Wan xurtkirina pêwendiyên di nav her du aliyan de giftûbêj kir. Mîrza Berzanî rastî serokê encumena îtalî ya parlementa welatên NATO û wezîrê îtalî yê bazarganiyê hat.

(peyamner.com, netkurd.com, avestakurd.net, nefel.com, 26.02.2009)

Di 27 Sibat de, Mîrza Berzanî rastî cîgirê parlementa îtalî, Alberto Dini, û serokê encumena karên derve ya vê parlementê hat. Piştre, ew li Vaticanê, ji aliyê Papa Benedict XVI hat pêşwazî kirin. Papa pesna Herêma Kurdistana Iraqê da û got ku ew *„nimûneyeke tolêrans û hevjiyana aşîtiyane di navbera civatên cihê de“* ye û ku ew hêvî dike ku welatên din ên Rojhilata Navîn li dû vê nimûnê biçin.

(nefel.com, 27.02.2009; peyamner.com, netkurd.com, avestakurd.net, nefel.com, serwext.com, 28.02.2009)

Dûmahîka gerra ewropî ya serok Berzanî ewê di bultena me ya wêbê de bê weşandin

(Buroya Kurdî, 28.02.2009)

SUNNETKIRINA JINAN LI KURDISTANÊ

Sunnetkirina jinan li hin navçeyên Kurdistanê dibe. Kampanyake navneteweyî li dijî wê ji aliyê rêxistina WomenAid, ku li Swêdê ye û ku seroka wê Banû Bayan Sanih e, tê ajotin. Rojnamevan Gabar Çiya, ji EuroKurd Human Rights – www.eurokurd.net, pê re li ser vê babetê hevpeyvîn kir.

(Zarathoustra News, 25.02.2009)

Di Sibat 2009 de, fotografê rojnama amerîkî Washington Post, Andrea Bruce, Xelata 1mîn a Navneteweyî ya „Fotografê Salê“ ji aliyê Rêxistina Fotografên Nûçeyan ya Saraya Sipî (White House Photographer Association), ji bo fotoyên xwe li ser sunnetkirina keçên cuhan ên kurd, stend.

Andrea Bruce fotoyên sunnetkirina keçeke kurd a 7 salî, Şîlan Enwer Umer, li Tuz Xurmatû, li navçeya erebkirî ya Kurdistana Iraqê, stendi bûn.

(netkurd.com, 27.02.2009)

KOMEKE XEBATÊ LI SER ZAGONA KAR

Di 28 Sibat 2009 de, komeke xebatê (atelier) ya 4 rojî li Hewlêrê ji aliyê Encumena Sendîkayên Brîtanî yên Kar bû. Hemî konfêransker ji Ingilterê hati bûn û li ser baştirkirina mercên jina karker, derhûdiyên (garantî) kar, pêşdebirina hawîrdora kar û zagonên (qanûn) kar peyivîn.

(peyamner.com, 28.02.2009)

KURDISTANA ÎRANÊ

BOMBEKIRINA KURDISTANA IRAQÊ

Di 04 Kanûn 2008 de, topên îranî ji nuh de navçeya sînorî ya Suleymaniyê, li Kurdistana Iraqê, bombe kir. Bombekirin ji êvara 04 Kanûn heta roja din, 05 Kanûn, ajot. Gundên qezayê Sangasar hatin têk dan (xerab kirin) û rûniştevanên wan reviyan.

(azady.nl, 05.12.2008)

Di 11 Kanûn de, gundên qezayê Zarawa, parêzgeha Suleymaniyê, û çiyayên li dora wan bi xurtî hatin bombe kirin. Kesek birîndar bû û zararên maddî yên giran bûn.

(peyamner.com, netkurd.com, avestakurd.net, 12.12.2008)

Di 13 Kanûn de, çiyayên Qendîl û Xarkurkê û gundên Rêzgev, Marêdûyan û Qirnakevê du katjmêran (saet) hatin bombe kirin. Du dibistan, bexçe, rez û kerî zararên mezzin dîtin.

(netkurd.com, 14.12.2008)

Di 07 Çile 2009 de, di heman (eynî) roja bombekirina leşkerê tirkî de, topxana îranî navçeya Sangasarê bombe kir (li jor, li Kurdistana Tirkiyê binêre).

KURDEK JI SEDEMA „BLOG“EKÊ TÊ GIRTIN

Di 21 Kanûn 2008 de, li gora malpera „mukriannews“, xwediyê „bolg“ekê li Mahabadê, Dawûd Azadfer, hati bû birin dadgehê û piştre zîndanê, ji sedema nivîsên xwe yên di vê blogê de.

(avestakurd.net, 24.12.2008)

DI 2008 DE ÎRANÊ 370 KURD KUŞTIN

Di destpêka Çile 2009 de, Rêxistina Mafên Mirov li Kurdistana Îranê rappora xwe ya 2008 weşand. Wê da zanîn ku di 2008 de desthilatên îranî 370 Kurd, ku ji wan, 11 jin û 2 zarok, kuştin. Bi ser de jî, 25 rojname û kovarên kurdî hatin qedexe kirin. 50 jinên kurd, ku qurbanên tundiyê (şiddet) bûn, xwe kuşt.

(avestakurd.net, serwext.com, 08.01.2009)

RAPPORA HUMAN RIGHTS WATCH LI SER KURDISTANÊ

Di 09 Çile 2009 de, Human Rights Watch, rêxistineke amerîkî ya serbixwe, rapporeke 24 rûpelî li ser rewşa Kurdistana Îranê, bi navê “Iran : Freedom of Expression and Association in the Kurdish Regions” (Îran : Azadiya Ravekirin û Xwepêkanînê li Navçeyên Kurdî) weşand.

Rappor ravedike ku çawa desthilatên îranî zagonên (qanûn) li ser ewlehî, çapemenî û warên din bi kar tîne ji bo ragirtin û tawanbarkirina Kurdên Îranê, bitenê ji bo ku ew tecrube dikin ku mafê xwe yê azadiya ravekirin û xwepêkanînê bi cî bînin. Ew dibêje ku ev pelixandin ji dema hatina serokê îranî, Mahmûd Ahmedî Nejad, di Tebax 2008 de gelek xurttir bûye.

(peyamner.com, 09.01.2009; aknews.com, amude.com, 10.01.2009; azady.nl, 27.01.2009; peyamner.com, 05.02.2009)

KURDEK BI 20 SAL ZÎNDAN TÊ TAWANBAR KIRIN

Di 13 Çile 2009 de, dadgeheke şoreşgerî ya îranî çalakvanekî ramyarî (siyasî) yê kurd, Jibarîl Xosravî, bi 20 sal zîndan, ji bo endambûna partiyeke illêgal, tawanbar kir.

Xosravî par li Sinê, li Kurdistana Îranê, di dema xwepêşandanên mezzin û pevçûnên bi hêzên ewlehiyê re de hati bû ragirtin.

(peyamner.com, 13.01.2009; azady.nl, 14.01.2009)

QEDEXEKIRINA ROJNAMEYEKE KURDÎ

Di Çile 2009 de, rojnama nîv-mehî ya kurdî, Rojhilat, hat qedexe kirin. Berpirsiyarê wê, Muhammad Alî Tawfîqî, da zanîn ku rojnamê di hejmara xwe ya dawîn de gotareke ku awayên aşîtiyane û riya dyalogê ji bo dîtina çareyekê ji pirsa kurdî re diparastin weşandi bû.

(peyamner.com, 13.01.2009; netkurd.com, serwext.com, 14.01.2009)

KURDEK JI ALIYÊ POLÎSÊ DIZZÎ YÊ ÎRANÎ TÊ KUŞTIN

Di 15 Çile 2009 de, Encumena Hevkariya Partî û Rêxistinên Kurdistanê li Hollanda daxuyaniyek li ser kuştina Kurdekî Îranê, Haşim Ramazan, 42 salî, ji aliyê polîsê dizzî yê îranî, Ittilaat, weşand.

Haşim Ramazan ji bo çarekirina karekî xwe çû bû Dadgeha Şoreşgerî ya Isalmî ya Mahabadê. Dergevanan ew ragirt û bir Ittilaatê. Piştî çend rojan, Ittilaatê malbata wî agahdar kir ku laşê wî li nexweşxana Urmiyê, li Kurdistana Îranê, ye. Bi ser de jî, wê ji malbatê re qedexe kir ku îlan bike ku Haşim Ramazan hat kuştin (wê diviya bû ku bêje ku ew ji sedema nexweşiyekê mir) û ku laşê wî bibe Mahabadê.

(rizgari.org, 15.01.2009)

SÊ KURDÊN CUHAN HUNDA DIBIN

Di 18 Çile 2009 de, du xwendekarên kurd, Rahîm Mohammad û Mohammad Sadegî, û Kurdekî cuhan ê 18 salî, Behzad, li Ravansarê, li Kurdistana Îranê, bê ku tukes giliyê wan kiribe, hatin ragirtin. Ji wê gavê de, tu nûçe ji wan nîn e.

(azady.nl, 27.01.2009)

KURDEK BI HUKMÊ ÎDAMÊ TÊ TAWANBAR KIRIN

Rêxistina Mafên Mirov li Îranê da zanîn ku ramyarekî (siyasî) kurd, Ehsan Fetahyan, ji bajarê Kirmanşahê bi hukmê îdamê, ji bo endambûna partiyeke kurdî ku li dijî rejîma îranî dixebite, li gora bend 186 a zagona islamî, hat tawanbar kirin.

(avestakurd.net, 02.02.2009)

PJAK LI SER LÎSTA TÊRRORÎST A AMERÎKA

Di destpêka Sibat 2009 de, alîkarê danişmendê (muşawir) amerîkî yê servîsên dizzî yên malî û têrrorîsmê, Stuart Lawey, da zanîn ku Amerîka PJAK danî ser lîsta têrrorîst, ji bo ku ev partiya ku şerrekî çekdarî li Kurdistan Îranê dike ji aliyê PKKê hatiye damezrandin.

PKK ji zû de li ser lîsta têrrorîst a Amerîka ye, lê PJAK bitenê li bin serokê nuh Obama hat danîn ser lîstê.

(netkurd.com, 04.02.2009; peyamner.com, avestakurd.net, rizgari.org, 05.02.2009)

DU ENDAMÊN PKKê BI HUKMÊ ÎDAMÊ TÊN TAWANBAR KIRIN

HPG, organa leşkerî ya PKKê, da zanîn ku du çekdarên wê, Kemal (Ramazan Müslüm) û Baran (Ferhat Çalış), ji aliyê dadgeheke îranî bi hukmê îdamê hatin tawanbar kirin. Ew di 28 Hezîran 2008 de ji aliyê hêzên îranî, dema ku ew birîndar bû bûn, hati bûn ragirtin.

(avestakurd.net, 23.02.2009)

KURDEK TÊ ÎDAM KIRIN

Di 28 Sibat 2009 de, Kurdek ji ola „Ahlê Haq“ yan „Yarsan“, Mehdî Qaimzade, li zîndana navendî ya Urmiyê, bi tawana çalakiyên bitehlike hat îdam kirin.

Berê 4 salan, Qaimzade tevî sê hogirên xwe yên olî, di pevçûneke çekdarî de hati bû girtin. Ew ewqas hati bû êşkence kirin ku lingê wî yê rast felc bû. Her sê kesên din cezayê 13 sal zîndan stend.

Rêxistinên navenetewyî, Kommisarya Bilind a Mafên Mirov û Encumena Mafên Mirov a Yekîtiya Ewropî, Human Rights Watch û Amnesty International bi vê yekê hatin agahdar kirin.
(peykeiran.com, pezhvakeiran.com, hrdai.blogsport.com, gozaar.org, azady.nl, 01.03.2009)

XWENDEKAREK BI HUKMÊ ÎDAMÊ TÊ TAWANBAR KIRIN

Di 28 Sibat 2009 de, xwendekarekî kurd, Habîbollah Latîfî, 26 salî, ji bo kirina şerrê çekdarî bi hukmê îdamê hat tawanbar kirin. Ew bi şerrê li dijî Xwedê, bi hevkariya PJAKê, hatiye tawanbar kirin.

Ew di Teşrîn 2007 de li Sinê hati bû ragirtin. Li gora parêzerên wî, wî piştgiriya xwe ji PJAKê re îtiraf kiri bû, lê bikaranîna tundiyê (şiddet) inkar kiri bû.
(azady.nl, 01.03.2009 ; Hürriyet, 02.03.2009)

KURDISTANA SÛRIYÊ

BERPIRSIYAREKÎ RAMYARÎ TÊ TAWANBAR KIRIN

Li gora Encumena Kurdî ya Mafên Mirov li Sûriyê, dadgeha leşkerî ya Qamişlî, li Kurdistana Sûriyê, sekreterê giştî yê Partiya Kurdî ya Çep a Sûriyê, Muhammed Mûsa, bi sê meh zîndan tawanbar kir.

Mîrza Mûsa li Şamê di 19 Tîrmeh 2008 de hati bû ragirtin û piştre, heta derketina biryara Dadgeha leşkerî ya Qamişlî, hat berdan.
(avestakurd.net, 04.12.2008)

UN Û MAFÊ KURDÊN SÛRIYÊ YÊ PERWERDÊ

Di 15 û 16 Kanûn 2008 de, encumena mafên mirov a UNê (Rêxistina Neteweyên Yekbûyî) li Jenêvê, bi amadebûna nimînendeyên welatên endam û gelek rêxistinên mafên mirov li cihanê, ku ji wan Navenda Kurdî ya Lêgerîn û Danişmendiyên Huqûqî, YASA, civiya. Serokê YASA, Ziyan Bedir Xan, û cîgirê wî Arif Jabo, tê de li ser ramyariya (siyaset) hukûmeta sûrî li hemberî perwerda bi zimanê kurdî peyivîn. Û wan got jî ku dibistanên îro li Kurdistana Sûriyê, li gora navçeyên din, gelek hatine ihmal kirin, ku xwendekarên kurd ên dibistan û zanîngehan ji sedema çalakiyên xwe tên qewirandin û ku yên ku li dibistanên arizî (privé, xusûsî) hîn dikin û dixwînin tên ragirtin.

Her du axafker li ser Kurdên Sûriyê ku ji netewahiya sûrî bêpar (mehrûm) in û ku ji Kurdên din bêtir dêşin jî peyivîn. Eger em werin mêdyayên kurdî, wan got ku hemî agahdariyên nivîskî û guh-çavî qedexe ne û ku malperên entêrnêtê tên parzûn (filtre) kirin.

Nimînendeya Sûriyê gotinên van her du Kurdan inkar kirin.
(efrin.net, 20.12.2008)

SIYASIYEKÎ KURD TÊ RAGIRTIN

Di 10 Çile 2009 de, cîgirê serokê partiya kurdî Azadî, Mustafa Cuma (60 salî), ji aliyê hêzên ewlehiyê li Şamê hat ragirtin.

Di 15 Çile de, Rêxistina ji bo Gelên Tehdîdkirî « GfbV », ku li Almanya ye, ji hemî balyozxaneyên (sefaret) welatên Yekîtiya Ewropî li Sûriyê re nivîsî û ji wan xwest ku azadkirina tavil a zîndanî bixwazin.

Li Sûriyê 150 girtiyên ramyarî yên kurd hene. Li bal GfbV navên 98 ji wan hene.

(amude.com, avestakurd.net, 11.01.2009; rizgari.org, 14.01.2009; peyamner.com, 15.01.2009; aknews.com, 21.01.2009)

RONAKBÎREKÎ KURD TÊ RAGIRTIN Û PIŞTRE AZAD KIRIN

Di 13 Çile 2009 de, zimanzan û endazê (muhendis) kompyûterê yê kurd, Derwêşê Xalib, 59 salî, li mala xwe, li Qamişlî, ji aliyê hêzên ewlehiyê hat ragirtin.

Di 15 Çile de, polîs ji nuh de ket mala wî û pirtûk û destnivîsên wî birin.

Mîrza Xalib endamekî şaxa kurdî ya rêxistina navneteweyî ya nivîskaran, PEN Club, e. Ew fêrên zimanê kurdî dide û ne endamê tu partiyeke ramyarî ye.

(avestakurd.net, 16.01.2009 ; peyamner.com, aknews.com, 21.01.2009)

Di 25 Çile de, Mîrza Xalib û hevalê xwe Zekî Ismaîl Xelîl hatin berdan.

(Welatê me/Konê Reş, avestakurd.net, 25.01.2009)

SERBAZÊN KURD TÊN KUŞTIN

Rêxistina Parastina Mafên Kurdan li Sûriyê « DAD » da zanîn ku *di 19 Çile 2009 de,* serbazekî (esker) kurd, Berxwedan Xalid Hemo, li gundê Borêzê, li Kobanî, li Kurdistana Sûriyê, hat kuştin. DAD dilniya (t'ekîd) dike ku heta nuha çend serbazên kurd ji sedemên nenas hatine kuştin.

(avestakurd.net, 19.01.2009 ; peyamner.com, 20.01.2009)

Di 05 Sibat 2009 de, serbazekî din ê kurd, Mehmûd Henan Xelîl, di dema xizmeta leşkerî de hat kuştin. Desthilatên leşkerî ji malbata wî re got ku wî xwe kuştiye !

Ji dema serhildana kurdî ya 12 Adar 2004 de, 14 serbazên kurd di dema xizmeta leşkerî de hatin kuştin ! Ji wan 8 di 2008 de û 3 di 2009 de hatin kuştin.

(amude.com, peyamner.com, 07.02.2009)

KONFÊRANSEK LI SER KURDÊN SÛRIYÊ LI QAHIRÊ

Di 23 û 24 Çile 2009 de, konfêransek li ser pirsa kurdî li Sûriyê li Qahirê, li Misrê, hat pêk anîn. Enstituya almanî ASPEN, ku li Berlînê ye, hemî partiyên kurdî yên Sûriyê û hin pispor û çavdêrên biyanî vexwendin vê konfêransê.

Piştî giftûbêjeke du rojan, beşdaran daxuyaniyek weşand û tê de ji Sûriyê xwest ku mafên rewa (şer'î) bide Kurdan û bangî partiyên kurdî kir ku bibin yek.

(netkurd.com, avestakurd.net, serwext.com, 29.01.2009)

BIRYARNAMEYEKE NUH A NE DAD

Di 28 Sibat 2009 de, bi hezaran Kurdên Sûriyê li kuçên cihê yên bajarên Kurdistana Sûriyê deh xulek (deqqe) bêdeng rawestiyan, ji bo riswakirina (protêsto) biryarnameyeke nuh, N° 49, ku di 10.09.2008 de derket. Li gora wê, Kurd ewê nema karibin avahiyan bikirrin, bifiroşin yan kirê bikin.

Polîs hat her derî. 26 kes hatin ragirtin.

(peyamner.com, 28.02.2009; avestakurd.net, 01.03.2009; azady.nl, 02.03.2009)

NÛÇEYÊN ÇANDÎ YÊN KURDÎ

MALPEREKE KURDÎ YA WERGERANDINÊ

Piştî bernameyên cihê yên bi kurdî, weka Firefox, Ubuntu, OpenOffice.org, Opera …., malpera entêrnêtê www.wergerine.com ji bo wergerandina stran, fîlm … ên ingilîzî bo kurdî hat vekirin.

(avestanet.com, 02.12.2008)

RÊZEYEKÊ KONFÊRANSAN LI SER SULTAN SELAHEDDÎN

Murad Ciwan, Kurdekî Tirkiyê ku ji salên dirêj de li Swêdê dijî û ku xwediyê malpera entêrnêtê www.netkurd.com e, çû Kurdistana Iraqê û tê de rêzeyeke konfêransan li ser sultanê kurd ê navdar Selaheddînê Eyyûbî (sedsala 12mîn Piştî Mîladê) kir. Navê konfêransê "Selaheddînê Eyyûbî, Kurd û Islam" bû û ew ji aliyê wezareta kurdî ya çandê hati bû pêk anîn. Konfêransker got ku dewleta Selaheddîn tevayiya Kurdistana îro, Misr, Afriqa Bakur û Yemenê girti bûn. Û wî got jî ku dema ku wî Qudsê ji Xaçparêzan ji nuh de stend, wî baş li filleyan nêrî û cihû parastin. Û ew li hemberî misilmanên şîî jî tolêran bû.

(netkurd.com, 02.12.2008)

WERGERANDINA BI KURDÎ PIRTÛKEKE LI SER SELAHEDDÎN

Du Kurdên Yekîtiya Sovyêtî ya Berê, Emînê Narozî û Emînê Oratî, pirtûka kurdza Vladimir Minorski (1877-1966), "*Prehistory* of Saladin", ji ingilîzî wergerand kurdî. Ew li Istanbûlê ji aliyê weşanxana Avesta, www.avestakitap.com, info@avestakitap.com, hat weşandin.

(avestakurd.net, nefel.com, 07.12.2008)

FÎLMEKE KURDÎ DI NAV BAŞTIRÎN FÎLMÊN 2008 DE

Rojnameyên The Times û Sunday Times lîsta 100 baştirîn fîlmên 2008 weşand. Ji van fîlman, a fîlmçêkerê kurd ê Îranê Behmen Qobadî, "Nîwe Mang" (Nîvê Hîvê), di rêza 34mîn de bû.

(avestakurd.net, 07.12.2008)

FÎLMEKE KURDÎ XELATEK LI BELJÎKA DISTÎNE

Di 06 Kanûn 2008 de, fîlmçêker Sehîm Omar Xelîfe, Kurdekî Iraqê ku li Beljîka dijî, xelata baştirîn fîlm a Fêstivala Navneteweyî ya Fîlma Kurt (Internationaal Kortfilmfestival), li bajarê Leuvenê, ji bo fîlma xwe "Nan" stend (li bultena me ya buhurî binêre).

Her sal, Het Vlaamse Audiovisuele Fonds (VAF) "Weqfa Flamanî ya Audiovisuel" "Wildcards" dide baştirîn fîlmên xwendekarên sala dawîn a sînema , ku li herêma Flandre "stage" "filmopleiding" dikin.

Îsal, Sehîm Omar Xelîfe "Wildcard"eke 60.000 € û hogiriyeke pirsporî "professionele coaching", ji bo çêkirina fîlmeke nuh, stendin.

Sehîm li dibistana bilind "Hogeschool Sint-Lukas" xwend.

(vaf.be, azady.nl, 08.12.2008; amidakurd.com, 15.12.2008)

KURDEKÎ CUHAN XELATEKÊ LI SWÊDÊ DISTÎNE

Di 11 Kanûn 2008 de, Kurdekî Tirkiyê, Özgür Acat, 20 salî, Xelata Merdbûna Sîvîl "Civilkurage" stend, ji bo ku wî keçeke cuhan ji kesekî ku dixwest namûsa wê bistîne kutah (xelas) kir.

Özgür kurrê rojnamevanê kurd Gabar Çiya ye. Ez muzîkê çêdike û li bin navê "Krigaren" distirê. Xelat jê re ji aliyê "Tv 3", bi zindî, di bernama "Efterlystst" de hat dayîn.

(netkurd.com, avestakurd.net, 11.12.2008)

PIRTÛKEK LI SER HEVALTIYA KURD Û CIHUYAN

Rojnamevanê kurd Gabar Çiya, ku li Swêdê dijî, pirtûkeke nuh bi kurdî, bi navê "Dostaniya Kurd û Cuhûwan" nivîsî. Ew tê de dibêje ku jimara Kurdên cihû ku li

Israîlê dijîn digihêje 200.000. Ew ji Kurdistana Tirkiye û Iraqê çû bûn, lê çanda xwe ya kurdî hîn jî dijîn. Nivîskar dibêje jî ku dîroka van her du gelan nêzîkî hev e û tijje qirkirin û sirgûnkirin e.

Gabar Çiya birêvebirê malpera entêrnêtê ya kurdî Zarathustra News : zoroaster@comhem.se e. Di pirtûka wî de hevpeyvînên bi ronakbîrên kurd û cihû re hene. Ew dikare bê pere li ser malpera EuroKurd Human Rights, www.eurokurd.net bê xwendin û çap kirin.

(avestakurd.net, netkurd.com, rizgari.org, 11.12.2008)

PIRTÛKEK BI SÊ ZIMANAN Û PÊŞANGEHEK LI SER KURDISTANA IRAQÊ

Suayip Adlig, Kurdekî Tirkiyê ku li Fransa dijî, pirtûkeke nuh bi sê zimanan, kurdî, fransî û ingilîzî, nivîsî. Navê wê “Hêviya Kurd – L’Espoir Kurde – The Kurdish Hope” e û ji aliyê CINE FK2 hatiye weşandin. Ewê di 12 Kanûn 2008 de li pirtûkxana RYST, li bajarê Cherbourgê, bê nasandin û ewê nivîskar ji bo mêvan û xwendevanan wê wajo (imza) bike.

Pirtûk Kurdistana Iraqê wasf dike. Ew ji 144 rûpelan û 121 fotoyên bireng pêk hatiye. Ji derveyî pirtûkê, ewê 40 ji fotoyên wî di pêşangehê de bên nîşan dan.

(netkurd.com, 11.12.2008)

DIYA BOB DYLAN KURDEKE CIHÛ YE

Diya muzîsyenê amerîkî yê navdar Bob Dylan Kurdeke cihû ye. Navê wê Beattie ye û yê bavê wê Abraham e. Navê rast ê Bob Dylan Robert Allen Zimmerman e. Ew di 1941 de li bajarekî piçûk li Kanada bû bû.

(avestakurd.net, 12.12.2008)

FERHENGEKE NUH A KURDÎ-ALMANÎ

Enstituya Erdnigariyê (coxrafya) ya Zanîngeha Vienna (Insitut für Geographie der Universität Wien) ferhengeke nuh a kurdî-almanî weşand. Ew ji 791 rûpelan pêk hatiye û buhayê wê 40 € ye. Mirov dikare wê bi e.mail ji geographie@univivie.ac.at bixwaze. Jimara pirtûkê 978-3-900830-65-5 e.

(avestakurd.net, 16.12.2008)

FERHENGEKE ERDNIGARIYÊ BI PÊNC ZIMANAN

Di Îlon 2008 de, ferhengeke erdnigariyê (coxrafya), „Ferhenga Erdnîgarîyê“, ku ji aliyê Kurdekî Tirkiyê, Abdurrahm Önen, hatiye nivîsîn, bi 5 zimanan hat weşandin : kurdî, tirkî, fransî, almanî û ingilîzî.

Ev ferhenga ku ji 352 rûpelan pêk hatiye tê de navên bajar û navçeyên Kurdistana Tirkiyê û 16 metnên nivîskarên cihê hene. Ew li Istanbûlê, ji aliyê weşanxana kurdî Doz, tel. 0212/297.25.05, hatiye weşandin.

(netkurd.com, 18.12.2008)

KURDEK DIBE „MISS LUDWIGSHAFEN“

Di 21 Kanûn 2008 de, keçeke kurd a cuhan, Solîn Ehmed, weka Şahbanuya Bedewbûnê „Miss Ludwigshaften“, li parêzgeha almanî Rheinland Pfalz, ji bo sala 2008-2009, hat hilbijartin.

Solîn Kurdeke Iraqê ye. Ew di 1990 de tevî malbata xwe, dema ku ew 10 salî bû, hat Almanya.

(netkurd.com, 22.12.2008)

PIRTÛKEKE NIVÎSKAREKÎ NORVÊJÎ TÊ WERGERANDIN KURDÎ

Ahmet Gegez, Kurdekî Tirkiyê ku psîkolojî xwendiye, pirtûkeke ji bo cuhanan bi navê “Sophie’s World” (Cihana Sophie), ya nivîskarê norvêjî Jostein Gaarder, wergerand kurdî. Ew ji aliyê weşanxana kurdî Do hat weşandin.

Jostein Gaarder mamosteyê felsefê ye. Pirtûka wî hat wergerandin nêzîkî 40 zimanan.

(avestakurd.net, 24.12.2008)

SEDSALIYA BÛNA NIVÎSKAREKÎ KURD Ê ERMENISTANÊ

Di 22 Kanûn 2008 de, Yekîtiya Nivîskarên Kurd a Duhokê sedsaliya bûna Heciyê Cindî, nivîskar û lêgerê kurd ê navdar êYekîtiya Sovyêtî ya Berê, bîr anî.

Di bin serokatiya Hesen Silêvanî, serokê vê Yekîtiyê, de konfêransên cihê hatin kirin û fîlmeke belgeyî hat nîşan dan.
(efrin.com, 25.12.2008)

12 VÎDÊO LI SER KURDAN LI WELATÊ BASKÎ

Di 2008 de, 12 fîlmên vîdêo li ser aliyên cihê yên jiyana Kurdan ji aliyê mêdyayên Welatê Baskî, li Ispanya, hatin nîşan dan. Piraniya van fîlman ji aliyê rojnamevan Karlos Zurutuza, ku li perçeyên cihê yên Kurdistanê û welatên cihê yên Ewropa gerriyaye, hatine çêkirin.
(avestakurd.net, 31.12.2008)

KURDISTAN DI ARŞÎVÊN NETEWEYÎ YÊN IRAQÎ DE

Lêgerekî iraqî, Abdul Kazim Badirî, ji Agency Kurdistan News (Aknews), ajanseke fermî ya çapemeniyê ya Kurdistana Iraqê, re got ku di ansîklopêdiya iraqî de 90 milyon agahdarî, ku ji nav wan ên li ser Kurd û Kurdistanê, weka welat, gel û dîrok, hene.

Badirî got ku berê 50 salan vê ansîklopêdiyê hemî agahdariyên li ser Kurd û Kurdistanê, ku di çapemeniya iraqî û cihanî de hati bûn weşandin, berhev kiri bûn. Û wî daxwaziya xwe ku bi ronakbîrên kurd re di vî warî de bixebite ravekir.
(aknews.com, 03.01.2009)

SÊ PIRTÛKÊN NIVÎSKAREKÎ KURD Ê GURCISTANÊ

Lêgerê kurd, Pîr Dîma, ku li Tbîlîsî, li Gurcistanê, dijî, li Mosko sê pirtûk li ser Kurdên Yezîdî weşandin.

Navê pirtûka yekemîn „Yezîdiyên Serhedê" ye. Ew bi rûsî hatiye weşandin û wergerandina wê ya kurdî di rê de ye. Ya 2mîn, „Kûrtêbî Sdakartveloşî" (Kurdan ronahiyê li Gurcistanê dît), bi zimanê gurcî ye. Wergerandina wê ya ingilîzî di rê de ye. Ya 3mîn albumeke li ser perestgeha Lalişê, li Kurdistana Iraqê, ye û bi sê zimanan hatiye weşandin : kurdî, rûsî û ingilîzî.
(netkurd.com, nefel.com, 05.01.2009)

WERGERANDINA ISPANÎ Û TIRKÎ YA PIRTÛKEKE LI SER KURDAN

Kurdekî Tirkiyê, Irfan Güler, pirtûkeke li ser Kurdistanê, bi navê „Kurdistan : Viaje Al Pais Prohibido" (Kurdistan : Gerrek li Welatê Qedexekirî) (bi tirkî : Kürdistan : Yasaklı Ülkeye Yolculuk), ji ispanî wergerand tirkî.

Ev pirtûk di 2005 de ji aliyê Manuel Martorell, nivîskarekî ispanî ku gelek bala xwe dide pirsa kurdî, hati bû nivîsîn. Di 1991 de, wî „Los Kurdos : historia de una resistencia" (Kurd : Dîroka liberxwedanekê), nivîsî bû. Û ew beşdar bû amadekirina du pirtûkên din li ser Kurdan, ku bi zimanê katalanî hati bûn nivîsîn, „Kurdistan, el complot del silenci" (Kurdistan, komploya bêdengiyê) û „Irak, reflexiones sobre una guerre" (Iraq, bîrên kurt li ser şerrekî). Bi ser de jî, wî gelek reportaj li ser Kurdan, ku ji aliyê kanalên têlêvîzyonan li Ispanya, weka ETB û TV3, hatin weşandin, kirine.
(rizgari.org, 08.01.2009)

HEJMAREKE KOVARA FRANSÎ „GEO" LI SER KURDISTANÊ

Di Çile 2009 de, kovara fransî „Géo" hejmareke bi navê „Vers un Etat kurde au Moyen-Orient ? » (Ber bi Dewleteke kurdî li Rojhilata Navîn ?) weşand. Ew ji aliyê fotograf Julien Goldstein û rojnamevan Olivier Piot hat çêkirin.

Kovar amaje (işaret) dike ku 30 milyon Kurd li her çar perçên Kurdistanê, li Tirkiye, Îran, Iraq û Sûriyê, dijîn û ku wan hergav têkoşîna xwe ji bo azadiyê kiriye û hîn jî dikin. Ji derveyî gotarên cihê li ser dîrok, aktualitê û dîtinên pêşerojê, di hejmarê de nexşeyên erdnigariyî (coxrafî) û fotoyên balkêş hene.
(avestakurd.net, 13.01.2009)

WEZÎRÊ KURD Ê ÇANDÊ PÊŞWAZIYA ŞANDEKE RONAKBÎRÊN TIRK DIKE

Di 11 Çile 2009 de, wezîrê çandê yê Kurdistana Iraqê, Felekeddîn Kakeyî, pêşwaziya şandeke ronakbîrên tirk, bi serokatiya parêzer (avukat) û nivîskar Eşber Yağmurdereli, kir.

Mîrza Yağmurdereli got ku ronakbîr dixwazin ku birînan bi çandê sax bikin, ji bo ku ev gel karibin bi hev re bijîn, û ku tiştê ku çand dikare bike siyaset nikare, ji bo ku çand bê sînor e.

Wezîr Kakeyî ji wan re got ku ewê di Nîsana wêbê de pêşangeheke navneteweyî ya pirtûkan li Hewlêrê bê pêk anîn û ku ronakbîr û hundermendên Tirkiyê jî ewê bên vexwendin (dawet kirin).

(avestakurd.net, 12.01.2009)

PÊŞANGEHEK LI SER JINAN LI HEWLÊRÊ

Di 17 Çile 2009 de, du xwendekarên Enstituya Jinên Birêvebir, ya zanîngeha Hewlêrê, pêşangeheke 28 tabloyên ku êşa jinan ravedikin pêk anî. Ewê kara (hatin) vê çalakiyê biçe zarokên sêwî. 70 keç li vê Enstituyê dixwîn.

(nefel.com, 18.01.2009)

XWENDINA HELBESTAN LI HOLLANDA

Di 18 Çile 2009 de, helbestvan û nivîskarê kurd ê cuhan, Selîm Temo, li Den Haagê, li Hollanda, bi helbesteke xwe beşdar bû „Winternachtenfestival 2009“.

(azady.nl, 24.01.2009)

KURDÊ SALÊ Û HEVALÊ RÛMETÊ LI SWÊDÊ HATIN HILBIJARTIN

Di 22 Çile 2009 de, li Şanoya Södra, li Stokholmê, galaya 4mîn ji bo hilbijartina Kurdê Salê û Hevalê Rûmetê yê Kurdan bû.

Yaneya (ekîp) kurdî ya futbolê, Dalkurd, ji sedema pêşketina xwe di van 4 salên dawîn de, hat hilbijartin. Ew ji rêza 6mîn gihajt a 2mîn. Xelat jê re ji aliyê seroka partiya swêdî ya hawîrdorê hat dayîn.

Eger em werin hevalê rûmetê (şeref) yê Kurdan, kommisêrê nuha yê ewropî û hevalê kevn ê Kurdan, Thomas Hamarberg, hat hilbijartin. Piştî bombekirina bajarê Halabca, li Kurdistana Iraqê, bi çekên şîmîk, ew yek ji endamên navdar ên Encumena Swêdî ya Piştgiriya Gelê Kurd bû. Xelat jê re ji aliyê wezîrê werziş (spor) û cuhanan ê Kurdistana Iraqê, Taha Berwarî, hat dayîn.

Xelatên din ji xwendekarên dibistan û zanîngehan re, ji bo notên wan ên baş, hatin dayîn.

Vekirina şevê ji aliyê karbidesta Hukûmeta Kurdistana Iraqê li bal welatên skandînav, Alan Reyanî, hat kirin. Du komêdyen, yek kurd, Soran, û yek swêdî, David, şev bi rê ve bir. Wezîrê werziş û cuhanan, Taha Berwarî, li ser çalakiyên Kurdên Swêdê û girîngiya pêwendiyên di navbera Swêd û Kurdistana Iraqê de peyivî.

Jimareke mezzin ji hundermenên navdar, bi amadebûna mêvanên kurd û kesahiyên swêdî, şev geş kir.

(netkurd.com, 23.01.2009; avestakurd.net, 24.01.2009)

DAYÎNA XELATAN JI ALIYÊ REVENDA KURDÎ LI MÎRIYÊN EREBÎ

Di 24 Çile 2009 de, endamên revenda (diaspora) kurdî li Mîriyên Erebî li parka neteweyî ya El-Şarqa civiyan, ji bo beşdarbûna dayîna Xelatan ji 16 xwendekarên kurd re.

(avestakurd.net, 25.01.2009)

KONFÊRANS LI SER KURDAN LI PARLEMENTA EWROPÎ

Di 28 û 29 Çile 2009 de, konfêransek bi navê “EU, TURKEY AND THE KURDS” (Yekîtiya Ewropî, Tirkiye û Kurd » li Parlementa Ewropî, li Bruksêlê, ji aliyê Koma Çepê Yekbûyî ya vê parlementê û « Commission Civique Union Européeene-Turquie » (Encumena sîvîk Yekîtiya Ewropî-Tirkiye) hat pêk anîn.

Banû Leyla Zana, ku Xelata Saxarov a Parlementa Ewropî stendi bû ; serokê DTPê, partiya ku bi awakî ne fermî kurdî ye, Ahmet Türk ; şaredarê bajarê Diyarbekirê, Osman Baydemir, û ronakbîrên kurd û tirk, parlementerên ewropî … tê de peyivîn.

Li dawiyê, metnek ji aliyê encumena amadeker a vê konfêransê hat xwendin. Ewê ji sazendeyên ewropî û Tirkiyê re bê pêşkêş kirin.

(Buroya Kurdî, 30.01.2009)

FÎLMEKE TIRKÎ-KURDÎ LI HOLLANDA TÊ HILBIJARTIN

Di destpêka Sibat 2009 de, fîlmeke tirkî-kurdî, « On the Way to School » (Li ser Riya Dibistanê), ku di 2008 de ji aliyê du fîlmçêkeran, Özgür Doğan û Orhan Eskiköy, hat pêk anîn, weka yek ji 5 baştirîn fîlmên fêstivala navneteweyî ya fîlmên belgeyî ya bajarê Amsterdamê « International Documentary Festival Amsterdam » hat hilbijartin.

(azady.nl, 02.02.2009)

TÊLÊFONEKE DEST BI KURDÎ

Di 04 Sibat 2009 de, şirketa TTN dest bi firotina têlêfonên dest ‘GSM » bi menuya kurdî, li Diyarbekirê, kir.

(netkurd.com, avestakurd.net, rizgari.org, 04.02.2009)

ŞIRKETEKE TE'EMÎNÊ YA KURDÎ LI SWÊDÊ

Di 04 Sibat 2009 de, Fêdêrasyona Rêxistinên Kurdî li Swêdê da zanîn ku şirketa swêdî ya te'mînan, Folksam, şaxeke kurdî vekir. Mirov dikare hemî agahdariyên pêwîst bi têlêfon yan e.mail bisîne : Burhan Kadir : 0771-585958, burhan.kadir@folksam.se, www.folksam.se/kundservice/otherlanguages.

(netkurd.com, 04.02.2009)

MIRINA STRANBÊJEKÎ KURD LI SÛRIYÊ

Di 07 Sibat 2009 de, stranbêjê kurd ê navdar, Baqî Xido, li Kobanî, li Kurdistana Sûriyê mir. Ew di 1920 de bû bû û jiyaneke gelek xizan (feqîr) derbas kiri bû. Wî destanên kurdî yên klassîk, weka Delalê Edûlê, Derwêşê Evdî, Bêmal, Mem û Zîn … distiran.

(avestakurd.net, serwext.com, 07.02.2009)

KURD LI NAV 32 GELÊN BÊ DEWLET LI FORUMA CIVAKÎ YA CIHANÎ, LI BRÊZÎLYA

Di 08 Sibat 2009 de, World Social Forum (Foruma Civakî ya Cihanî) li Belém, paytexta parêzgeha Para, li navçeya Amazon, li Brêzîlya, kutah bû (qediya). 133.000 kes, ji 142 welatan, beşdarî wê bûn. Ji wan, 1.900 « indigènes » (welatvanên eslî yê Brêzîlya), ji 190 komên êtnîkî, û 1.400 Quilombolas (gelekî ji rihên afrîqî, ku di civakên tradîstyonnêl de dijî) hebûn. Her komek kona xwe vekir û tê de giftûbêj, merasîm û bûyerên cihê bûn.

Cara yekemîn, konek ji bo « Collective Rights of Stateless Peoples » (Mafên Girseyî ji bo Gelên Bê Dewlet) jî hat vekirin, rojnamevanê katalan Arnau Flores, berpirsiyarê ragihandinê yê CIEMEN (Escarré International Centre for Ethnic Minorites and Nations) (Navenda Escarré ya Navneteweyî ji bo Hindikayiyên Êtnîkî û Neteweyan), got. Li ser nexşeyeke erdnigariyî (coxrafî) ya mezzin Kurd, Bask, Rom (qereçî), Filistînî, Tîbêtî, Sahrawî … dihatin dîtin.

(aknews.com, 09.02.2009)

DÎTINA KEVNEŞOPAN LI KURDISTANA IRAQÊ

Pireke 330 salî Berê Zayînê

Di 08 Sibat 2009 de, birêvebirê qezayê Akrê, Umer Huseyn Şerîf, da zanîn ku şirketeke navçeyî di dema karên avakirinê de li Perde Reşê, 40 km li Rojhilata Mûsilê, pireke dîrokî ku mêjuya (tarîx) wê digihêje 330 salan Berê Zayînê dît. Li dora vê pirê şerrek di navbera leşkerê Dara III û Iskenderê Makêdonî bû bû û bi biserketina evê dawîn kutah bû bû (qediya).

(peyamner.com, 09.02.2009)

Muhrên 2.000 sal Berê Zayînê

Di 16 Sibat 2009 de, birêvebirê kevneşopên Duhokê, Huseyn Ahmed Qasim, da zanîn ku 4 muhrên ku mêjuya wan vedigere 2.000 salan Berê Zayînê, dema Mîtaniyan, li 2 km li Bakurê Duhokê hatin dîtin.

Ji berê, birêvebiriya kevneşopên Duhokê hebûna ji 700 ciyên dîrokî bêtir li tevayiya vê parêzgehê aşkere kiri bû.

(peyamner.com, 16.02.2009 ; avestakurd.net, 28.02.2009)

WIKIPEDIA LI SER KURDAN

Bernama entêrnêtê ya dîjîtal „Wikipedia“ şaxeke kurdî vekir. Mirov dikare tê de gelek agahdarî di warên pirr cihê de bibîne : dîrok, ramyar (siyaset), kesahiyên kevn û nuh ên navdar, wêje (edebiyat), muzîk ... http://en.wikipedia.org/wiki/List of Kurdish people

(netkurd.com, 09.02.2009)

2.400 KURD JI SWÊDÊ VEDIGERIN KURDISTANA IRAQÊ

Di 10 Sibat 2009 de, berpirsiyarê Xaça Sor a iraqî li Hewlêrê, Nawzad Qadir, da zanîn ku ewê 2.400 kes bi dilxwazî ji Swêdê vegerin Kurdistana, ji bo ku tê de kar bikin.

(aknews.com, 10.02.2009)

FÎLMEK LI SER PENABEREKÎ KURD LI BERLÎNÊ

Di Sibat 2009 de, fîlma « Welcome Bilal », ku jiyana penaberekî cuhan ê kurd ê 17 salî, dibêje li fêstivala navdar Berlinale 2009, li Berlînê, hat nîşan dan.

Fîlm ji aliyê fîlmçêkerê fransî Philippe Lioret hatiye çêkirin û lîzvanê wê jî kurdekî cuhan, Firat Ayverdi, ye.

(netkurd.com, 12.02.2009)

PIRTÛKXANEYEKE KURDÎ LI DIYARBEKIRÊ

Di 19 Sibat 2009 de, şaredarê kurd ê Diyarbekirê, Osman Baydemir, pirtûkxaneyeke kurdî bi navê “Pirtûkxana Mehmet Uzun”, nivîskarê kurd ê navdar ku demeke dirêj li Swêdê jiya bû û ku li Diyarbekirê di 11 Çirî 2007 de mir, vekir.

Di vê pirtûkxanê de 15.000 pirtûk hene. Di nêzîk de, ewê ev jimar bigihêje 50.000.

(netkurd.com, 19.02.2009)

DIBISTANEKE BALÊ LI SULEYMANIYÊ

Di 21 Sibat 2009 de, bi amadebûna jina serokê Iraqê Celal Talabanî, Banû Hêro Ibrahîm Ehmed, û wezîrê kurd ê perwerdê, Dilşad Abdulrahman, li Suleymaniyê dibistana balê (ballet) hat vekirin.

(netkurd.com, nefel.com, 21.02.2009)

PÊNC MUZÎKVANÊN NAVNETEWEYÎ LI SULEYMANIYÊ

Di 23 Sibat 2009 de, 5 muzîkvanên navneteweyî, ku ji Yûnanistan, Îran, Amerîka, Afganistan û Kurdistanê hatin, konsêrek li Saraya Hunerê ya bajarê Suleymaniyê, li Kurdistana Iraqê, da. Ew ji aliyê kanala têlêvîzyonê Kurd Sat hati bûn vexwendin.

(peyamner.com, 24.02.2009)

FÎLMEK LI SER SADDAM HUSEYN LI ISTANBÛLÊ

Di 23 Sibat 2009 de, li Istanbûlê galaya fîlma « Serbazên Saddam », a fîlmçêker û lîzvan Gani Ruzgar Şavata, bû.

(rizgari.org, 24.02.2009)

ŞANOYEK LI ISTANBÛLÊ

Di 26 Sibat 2009 de, galaya şanoyeke kurdî « Mirina Zimanekî » li zanîngeha Bilgi, li Istanbûlê, bû.

Ev şano di 1985 ji aliyê nivîskar û xwediyê Xelata Nobel’ê yê navdar, Harold Pinter, bi navê « Zimanê Çiya », piştî ku ew çû bû seredana zîndana Diyarbekirê, hati bû nivîsîn. Piştre, şano ji aliyê nivîskar Mehmet Uzun, bi navê « Mirina Egîdekî », hat wergerandin kurdî.

Şanoger û lîzvanê vê şanoyê Aydın Orak e. Lîzvanên din Bilal Bulut, Şengül Özdemir û Perihan Adalmış in.

VLAAMSE
In de weer
GEMEENS
voor
CHAPSCO
Brussel
MMISSIE
VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Ev bulten bi piştgiriya Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), bi çar zimanan, kurdî, fransî, hollandî û ingilîzî, hatiye wesandin.